

Sjeldne fugler i Norge i 2022

Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF)

Nordgulstrupe (Common Yellowthroat, *Geothlypis trichas*) Sele, Seløyna, Øygarden (VL) 28. oktober 2022. Dette var ett av fire førstefunn for Norge i rapportåret. Foto: Eirik Nydal Adolfsen.

Tor Olsen

Dette er årsrapport nr. 47 fra NSKF. Denne rapporten presenterer først og fremst funn fra 2022, men et mindre antall tidligere upubliserte funn er også inkludert. Årsrapporten omfatter totalt 291 funn, hvorav 246 publiseres som godkjent. Av disse ble ett plassert i kategori C og tre i kategori E, mens fire dreide seg om hybrider. Etter komiteens vurdering var 28 funn utilstrekkelig dokumentert for inkludering i den norske funnstatistikken. Hele 17 funn ble henlagt inntil videre, hvor samtlige dreier seg om gule erler av antatt østlig herkomst. I tillegg har også hele eller deler av funnmassen av flere arter blitt revurdert i løpet av året som har gått.

Endringer på Norgeslisten

Fire nye arter for Norge ble funnet i 2022: rustspurv *Emberiza caesia* Flekkerøy, Kristian-

sand, Agder 28. mai, gåsegribb *Gyps fulvus* Sirbma, Tana, Troms og Finnmark 30. mai, gulbrynspurv *E. chrysophrys* Skånsvikdalen, Berlevåg, Troms og Finnmark 12. juli og nordgulstrupe *Geothlypis trichas* Seløyna, Øygarden, Vestland 28.–29. oktober.

Alle norske funn av eskimogås *Anser rossii* har blitt vurdert på nytt i lys av ny kunnskap om forekomsten av nearktiske gress i Europa. Som følge av dette er tre funn fra perioden 2002–2021 plassert i kategori A. Ett tillegg i artslisten har også kommet som følge av splitting av «mongollo» i to arter til hhv. kamtsjatkalo *Charadrius mongolus* og tibetlo *C. atrifrons*.

Fra tidligere år er tre arter og to underarter av ulike årsaker strøket fra listen over (spontan

forekommende) arter og underarter i Norge. Det gjelder gråhodesultanhøne *Porphyrio poliocephalus*, kittlitzlo *C. pecuarius*, punersteinkvett *Oenanthe hispanica* samt myrsnipeunderarten *Calidris alpina sakhalina* og tårnugleunderarten *Tyto a. alba*.

Med dette står den offisielle norske artslisten (kategoriene A–C), inkludert tre ubestemte taksa, på 528 arter pr. 2022.

Hovedtrekk fra forekomsten

Den geografiske fordelingen av sjeldne fugler i Norge i 2022 fulgte det samme mønsteret som i de foregående årene. Det høyeste antallet rariteter ble sett i Rogaland med Agder på andreplass. Trøndelag hadde et godt sjeldenhetsår og inntok tredjeplassen. Tabell 1 oppsummerer funnene som publiseres i denne rapporten, fordelt på fylker og rapportområder.

I løpet av 2022 ble 369 fuglearter påtruffet i Norge (kategoriene A og C), hvilket er ti arter færre enn rekordåret 2021, men likevel det fjerde mest artsrike året i Norge noensinne. Av disse er 91 arter klassifisert som nasjonale sjeldenheter og presentert i denne rapporten. Rapportåret plasserer seg også blant de aller beste sjeldenhetsårene når man ser på antall

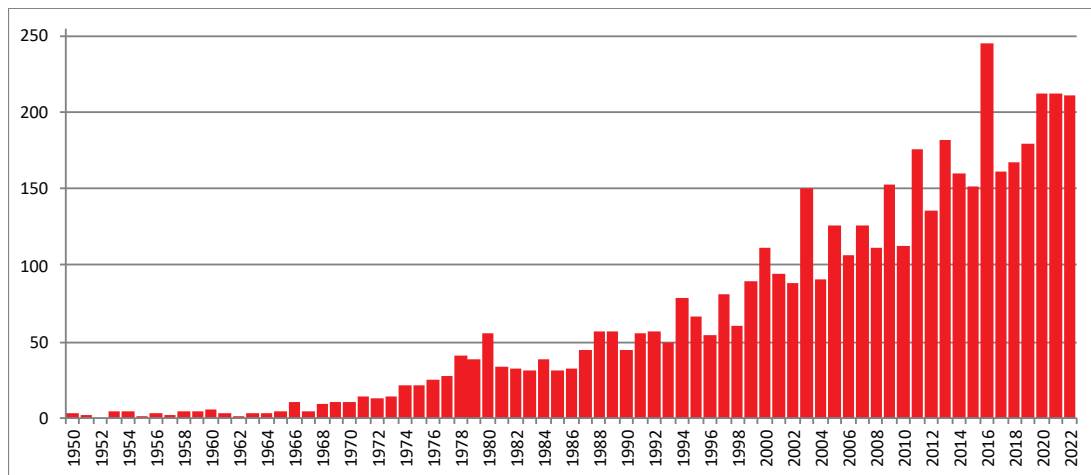
godkjente funn (Figur 1). Årsaken til den markante økningen i antall funn er sammensatt og skyldes ikke bare en reell økning for flere arter, men også bedre identifikasjonslitteratur, bedre muligheter for dokumentering, flere observatører, bedre rapportering m.m.

Figur 2 viser godkjente funn gjennom rapportåret. Ettervinteren 2022 var mild over store deler av landet, men idet vårtrekket satte i gang for alvor i slutten av april og begynnelsen av mai falt gjennomsnittstemperaturen under normalen. Dette gjenspeiles også i lavere antall sjeldenheter enn normalt i denne perioden. Amursvale *Cecropis daurica* har typisk sin funntopp i denne perioden, men hadde i 2022 en laber forekomst. Markpiplerke *Anthus campestris* og gulirisk *Serinus serinus*, to arter som nærmest har vært som årlige å regne og har funntopp i samme tidsrom, ble ikke registrert i det hele tatt i rapportåret. Tilgangen på sjeldne arter steg imidlertid til mer normalt nivå fra midten av mai med vårens beste tidagersperiode i begynnelsen av juni.

På høsten lot som normalt innsiget av godbiter i stor grad vente på seg frem til slutten av september. Derfra og ut leverte imidlertid høsten 2022 over forventning, ikke minst i de

Tabell 1. Oppsummering av godkjente funn som presenteres i denne rapporten, fordelt på fylker/rapportområder og år. Funn som regnes som (antatt) samme individ i flere fylker summeres som kun ett funn på nederste rad. *Accepted records in this report sorted by year and county.*

Fylke/område	Før 2022	2022	Sum
Svalbard & Jan Mayen	1	1	2
Havområdene	-	-	-
Troms og Finnmark	-	17	17
Nordland	-	12	12
Trøndelag	4	33	37
Møre og Romsdal	1	11	12
Vestland	-	10	10
Rogaland	2	71	73
Agder	2	48	50
Vestfold og Telemark	3	12	15
Viken	4	17	21
Innlandet	-	4	4
Oslo	-	1	1
Totalt	16	230	246

Figur 1. Årlig antall publiserte funn fra 1950 til 2022. Bare nye funn av arter og underarter i kategoriene A og C som alltid har vært på NSKFs vurderingsliste er inkludert. Annual number of accepted records (Cat. A and C) from 1950 to 2022.

sørlige delene av landet. Søndag 2. oktober går inn i historiebøkene med hele tre nordamerikanske spurvefugler som ankom denne dagen. Oktober ble med over 50 nye funn av nasjonale sjeldenheter årets beste måned, men i likhet med det foregående året fortsatte tilgangen på sjeldenheter langt ut i november. Selv i begynnelsen av desember dukket flere nye «bomber» opp. Dette er en trend som har vært påtakelig de seinere årene, og mange artsjegere har etter hvert innsett at høsten varer lenger enn det man tidligere antok. I 2022 ble denne trenden nok også forsterket av en usedvanlig varm værtype over store deler av Norge og Nord-Europa. At vi i samme periode fikk en influks av tidligere usette dimensjoner av den sørlig utbredte arten gråseiler *Apus pallidus* har trolig sin årsak i dette værfenomenet.

I denne rapporten presenteres en rekke nye funn av arter og underarter som er påtruffet færre enn ti ganger tidligere i Norge:

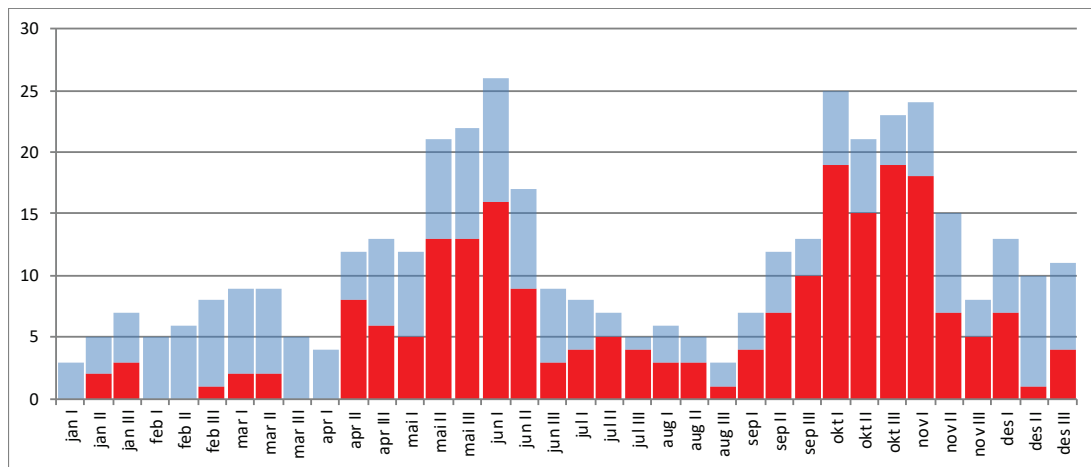
2. ringgås *Branta bernicla nigricans*
- 2.–3. ospesanger *Phylloscopus plumbeitarsus*
3. kanadatrane *Antigone canadensis*, gråvingemåke *Larus glaucescens*, rødfalk *Falco naumanni*, tykknebbanger *Arundinax aedon* og gråkinnskogtrost *Catharus minimus*
4. gulkinndand *Sibirionetta formosa*, røddøyevireo *Vireo olivaceus* og taigasvartstrupe *Saxicola stejnegeri*

6. blåstrupe *Luscinia svecica cyanecula*
7. brunkinnskogtrost *C. ustulatus* og østgulerle *Motacilla tschutschensis*
- 7.–9. rødbrystsanger *Curruca iberiae*
8. steppebrakkswale *Glareola nordmanni* og svart-rødstjert *Phoenicurus ochruros phoenicuroides*
9. sibirsjørre *Melanitta stejnegeri* og spishale-snipe *C. acuminata*

Flere av de mer regulært forekommende sjeldenheterne opptrådte i rekordantall i løpet av rapportåret. Følgende arter satte ny årsrekord eller tangerte tidligere rekorder i 2022 (antall funn i parentes): ringand *Aythya collaris* (9), brilleand *M. perspicillata* (10), gråseiler (12), mongolturteldue *Streptopelia orientalis* (7), gulbeinsnipe *Tringa flavipes* (4), rosenmåke *Rhodostethia rosea* (4), tårnugle (3), viersanger *P. schwarzi* (6) og sumpsanger *Locustella luscinioides* (3).

Råd til observatørene

All rapportering til NSKF skjer digitalt, fremfor alt via rapporteringsmodulen i artsobservasjoner.no, og vi oppfordrer alle til å benytte seg av denne muligheten. Rapporteringsskjema og liste over hvilke arter som skal behandles av NSKF finnes også på komiteens nettside. Vi minner om at vi helst mottar så detaljerte rapporter som mulig, med beskrivelse av hvert enkelt individ og eventuelle bilder i høy oppløsning. Henvisning til bilder som ligger på Internett er ikke tilstrekkelig, da de oftest har lav oppløsning og forsvinner om nett-

Figur 2. Alle funn fra 2022 fordelt på tidagersperioder. Rødt indikerer nye funn, mens blått er returnerende fugler og langtidsstasjonære individer. All accepted records from 2022 by 10-day periods. Red colour indicates new records, blue returning birds and long-stayers.

adresser endres. Husk at funnomstendigheter som observasjonsavstand, værforhold og optikk kan være avgjørende for NSKFs vurderinger. For fugler som blir fanget i forbindelse med ringmerking ber vi om biometriske mål.

For å komme med i riktig årsrapport må rapporter på funn som skal kvalitetssikres av NSKF være komiteen i hende seinest innen utgangen av februar året etter observasjonsåret. Det beste er imidlertid om rapporter sendes inn så snart som mulig etter observasjonen slik at komiteen får mulighet til å jobbe jevnt gjennom hele året. NSKF oppfordrer som vanlig alle til å hjelpe til med å komplettere funnstatistikken ved å sende inn rapporter på både nye observasjoner og eldre funn som ikke tidligere har vært publisert.

Endringer på rapporteringslisten

Fra og med 1. januar 2023 skal alle funn av snøgås *A. caerulescens* vurderes av NSKF uavhengig av om de antas å være spontant forekommende eller rømte fugler. Denne endringen er del av komiteens arbeid med å få klarlagt artens status her til lands. Åpenbare rømlinger trenger ikke rapporteres med sjeldenhetsrapport, men vil bli validert av NSKF i artsobservasjoner. I de tilfellene der spontan forekomst anses mulig ønsker komiteen å få innsendt rapport på vanlig måte med beskrivelse og/eller dokumentasjon på utseende, oppførsel og andre relevante omstendigheter.

Systematikk og taksonomi

NSKF følger anbefalingene fra IOC World Bird List med hensyn til taksonomi og nomenklatur. For en nærmere redegjørelse henvises det til IOCs nettside worldbirdnames.org. Denne rapporten er basert på versjon 13.2 av IOC-listen. Siden forrige NSKF-rapport ble publisert har den allerede nevnte splittingen av «mongollo» til kamtsjatkalo og tibetlo blitt implementert. Videre har listen over taksa påtruffet i Norge blitt oppdatert med ny systematisk rekkefølge innad i varsler- (Laniidae) og fluesnapperfamiliene (Muscicapidae).

Komiteens sammensetning og arbeid

Siden forrige rapport ble gitt ut har Bjørn Olav Tveit gått ut av komiteen. NSKF har nytt godt av Bjørn Olavs vide kunnskap og gode humør i hele 15 år og han takkes herved for lang og tro tjeneste. Nytt medlem fra desember 2022 er Andreas Gullberg som går inn i sin andre periode i komiteen. Øvrige medlemmer i NSKF er: Thorstein Holtskog, Sindre Molværsmyr, Tor Olsen, Klaus Maløya Torland og Andreas Winnem. Siden forrige rapport ble utgitt har komiteen avholdt ett helgemøte, på Jæren i mars 2023, samt flere digitale møter. En stor andel av funnene blir imidlertid vurdert utenom disse møtene gjennom NSKF-modulen i artsobservasjoner.no. For å ta kontakt med NSKF, bruk e-postadressen nskf@birdlife.no. Se også vår nettside birdlife.no/nskf.

Takksigelser

Geir Mobakken og Håvar Hveding takkes for korrekturlesning og verdifulle innspill til rapporten. Samspillet mellom sjeldenhetskomiteene både gjennom det nordiske samarbeidet og den europeiske paraplyorganisasjonen AERC har også i år vært svært nyttig for NSKFs arbeide. De respektive komiteenes medlemmer takkes for uvurderlige innspill og kommentarer. Til slutt ønsker NSKF også å takke alle som har sendt inn beskrivelser, bilder og annen dokumentasjon på sine observasjoner. Uten denne kollektive innsatsen ville vår kunnskap om sjeldne arters forekomst i Norge vært mye mindre.

Forklaring til artsgjennomgangen

Artsgjennomgangen har følgende oppsett: (1) norsk navn, (2) vitenskapelig navn, (3) antall funn/individer i parentes ((i) funn/individer frem til og med 1974, (ii) funn/individer i perioden fra og med 1975, (iii) funn fra rapportåret 2022), (4) år, (5) fylke, (6) antall, alder, kjønn og funnomstendigheter, (7) lokalitet og kommune, (8) funndato, (9) * bak funndato angir belegg, mens følgende symbol angir beleggets form (F = fotografi, V = video, L = lydopptak, DNA = genetisk analyse, P = preparat), (10) observatør(er), med hovedobservatør(er) nevnt først og uthevet med *, (11) utbredelsesområdet grovt angitt i parentes og (12) funnkommentarer. For ringmerkede individer benyttes forkortelsen «rm.», mens det for syngende individer benyttes «sy.». Fugler sett på direkte trekk markeres med forkortelsen «pt» fulgt av trekkretning, f.eks. ptNV.

Antall funn og individer er vurdert skjønnsmessig i de tilfeller der ett individ kan ha opptrådt på flere forskjellige lokaliteter, eller det har vært mer enn ett funn av en art på samme lokalitet. NSKFs vurdering angis slik: Mulig samme individ(er) regnes som forskjellige individer og teller som to eller flere funn; trolig samme individ(er) regnes som samme individer og teller som ett funn; samme individ(er), der dokumentasjon eller opplysninger gjør det sikkert eller overveiende sannsynlig at det dreier seg om samme individ.

Aldersangivelser følger kalenderåret: 1K betyr en fugl i sitt første kalenderår, 1K+ betyr en fugl i sitt første kalenderår eller eldre (alder ukjent), 2K

betyr en fugl i sitt andre kalenderår, osv. Fjærdrakt-systemet er benyttet der dette er mer hensiktsmessig, f.eks. pull. = pullus (dununge før første fjærdrakt), juv. = juvenil (flygedyktig ungfugl i sin første komplette fjærdrakt), subad. = subadult (en fugl som er eldre enn juvenil, men ennå ikke i voksen drakt) og ad. = adult (en voksen, utfarget fugl).

Funn i kategori A

Accepted records Category A

Ringgås *Branta bernicla nigricans* (0, 1, 1)

2022 ROGALAND: Ad. div. lok., Utsira 13.–31.12* (F) (*G. S. Heggland mfl.).
VESTLAND: Ad. Melværet, Askvoll 27.10.–3.12* (F) (*K. Rutledal, A. Braanaas).

(Nordøst-Sibir, Alaska og arktisk Canada; overvintrer Nordøst-Kina, Korea og Japan samt langs stillehavskysten av Nord-Amerika). Dette er det første funnet av denne underarten fra fastlands-Norge og samtidig den første fuglen som har blitt dokumentert med foto her til lands. Observasjonene fra Askvoll og Utsira dreier seg om samme individ, lett gjenkjennelig på en karakteristisk slitt vingedekker. Det eneste tidligere funnet stammer fra Prins Karls Forland, Svalbard 29.–30. mai 1999. Underarten *nigricans* er langt mer regelmessig i våre naboland, noe som nok skyldes at Norge bare i liten grad berøres av trekket til andre ringgjess enn svalbardpopulasjonen av underarten *hrota*. Denne populasjonen har vår- og høsttrekk som hovedsakelig går langs en nord-sør-akse og har dermed mindre sannsynlighet for å komme i kontakt med de mer tallrike populasjonene lenger øst og vest.

Rødhalsgås *Branta ruficollis* (0, 24/26, 2/5)

2022 VIKEN: Ad.+ 2K Rosnesbukta, Kurefjorden, Moss 17.–20.4* (F) (*O. Nøkleby mfl.).
VESTLAND: 3 2K Salt, Stad 2.–3.6* (F) (*V. Moldestad, S. Sætre).
TRØNDELAG: 2 2K+ Tautra, Frosta 22.4 (*H. B. Fjeld, *J. Riise, T. R. Østerås mfl.).

Ringgås («Black Brant», *Branta bernicla nigricans*) Melværet, Askvoll (VL) 30. oktober 2022. Denne voksne fuglen holdt seg på Melværet i over fem uker. Samme individ, lett gjenkjennelig på en slitt mellomdekker på venstre vinge, dukket seinere opp på Utsira. Foto: Anders Braanaas.

TROMS OG FINNMARK: Ad. + 2K Mikkelvika, Karlsøy 11.–13.5* (F) (*P. Jensen mfl.).

de viste heller ikke andre åpenbare tegn på å være rømt fra fangenskap.

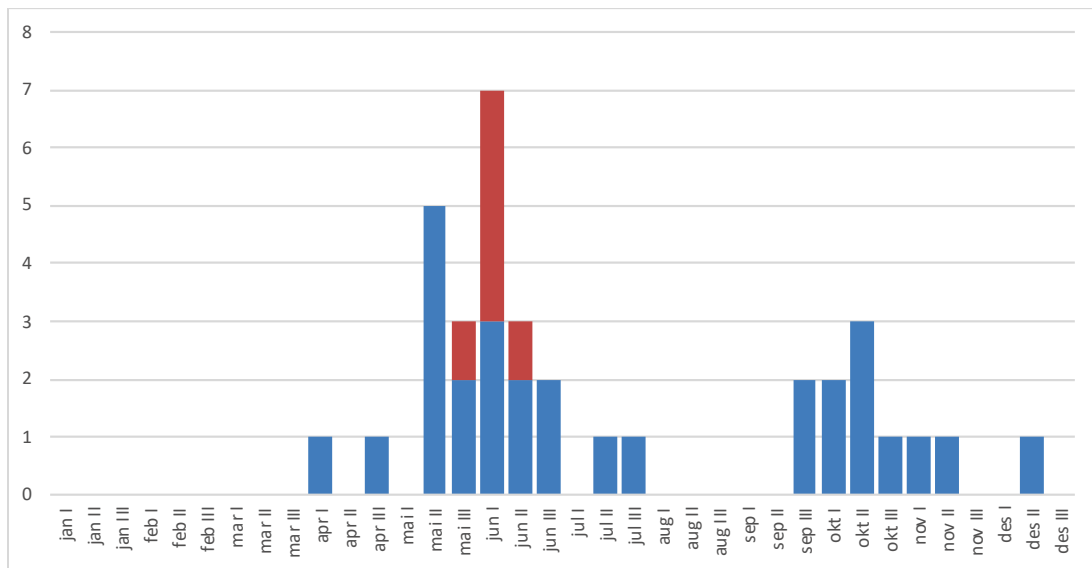
(Vest-Sibir, spesielt Taimyrhalvøya; overvintrer hovedsakelig rundt Svartehavet og Kaspiahavet). Årets forekomst omfatter de første dokumenterte funnene av rødhalsgås for både Vestland og Troms og Finnmark. I tillegg til de antatt spontant forekommende fuglene listet over ble det også sett en rømt fugl med fargering på Tautra fra mai til august, noe som gjør klassifisering av de to fuglene samme sted 22. april utfordrende. Ut fra detaljer i flanketegningene er det sannsynlig at de to fuglene fra Kurefjorden er identisk med de to fra Karlsøy. Siden observasjonen fra Tautra er datert mellom disse to anser NSKF det som sannsynlig at det var de samme fuglene som rastet kortvarig der, selv om det ikke finnes bilder for å verifisere den antagelsen. Alle disse observasjonene regnes derfor som ett funn. De tre fuglene fra Stad var også utfordrende for komiteens retningslinjer med hensyn til kategorisering, men ingen av fuglene var ringmerket og

Kanadagås *Branta canadensis parvipes/interior* (0, 28/33, 1/2)

2005 VIKEN: 1K+ Averøya gård, Ringerike 22.9* (F) (V. Bunes, J. T. Fossum).

2022 TROMS OG FINNMARK: 2 ad. (par) Tjuvholmen, Vardø 15.6* (F) (*T. A. Olsen, K. S. Olsen mfl.).

(Alaska, Canada og Vest-Grønland; overvintrer i sørlige og østlige USA). Fuglen fra 2005 er det tidligste høstfunnet av en antatt spontant forekommende kanadagås i Norge. Denne hadde selskap med en rastende flokk av kortnebbgås *A. brachyrhynchus* fra Svalbard-bestanden. Funnmønsteret i Norge viser en ganske klar fordeling mellom funn fra vår/forsommer og høst (Figur 3). Drøyt tre fjerdedeler av vår- og sommerfunn er konsentrert til Svalbard og Nord-Norge, mens samtlige høstfunn er gjort fra Trøndelag og sørover. Denne fordelingen

Figur 3. Funn av antatt spontant forekommende kanadagjess fordelt på tidagersperioder. Records of vagrant Canada Geese by 10-day periods (red colour indicates multiple birds).

er selvsagt betinget av klimatiske forhold, men den lave andelen vårfunn i Sør-Norge bidrar til å sannsynliggjøre en direkte ankomstrute fra Nord-Amerika på våren.

Polargås *Branta hutchinsii* (0, 15/16, 0)

B. h. hutchinsii/taverneri (0, 4, 0)

2007 MØRE OG ROMSDAL: 2K+ Hustadbukta, Hustadvika 10.–23.10* (F) (*J. R. Gustad, F. Grønningsæter mfl.).

2018 TRØNDELAGE: 1K+ Alnesfjæra, Levanger 3.10 (T. Reinsborg). 1K+ Storøya og Neadeltaet, Selbu 12.–19.10* (F) (J. Sandvik mfl.).

2021 TRØNDELAGE: 1K+ Frøsetvågen, Steinkjer og Gjørsv, Inderøy 13.–18.10* (F) (*S. Wahlberg, A. Lorentsen mfl.).

(Arktisk Canada; overvintrer langs Golfkysten av USA og Mexico). Disse tre funnene utgjør siste del av den komplette gjennomgangen av kanada- og polargjess, som er oppsummert av Tveit (2023). I motsetning til funnene som ble presentert i forrige NSKF-rapport, som med ett unntak alle er bestemt til nominatunderarten, har ikke NSKF konkludert med hensyn til underart for de tre funnene listet over. Det er imidlertid på det rene at det verken dreier seg om noen

av de små underartene *minima* eller *leucopareia*, ei heller om snarlige hybrid-varianter. Alle tre funnene publiseres derfor som antatt spontane fugler i kategori A. En tilsvarende tilnærming er gjort i flere andre land, bl.a. i Irland der dette er gjort nærmere rede for av IRBC (2013). Alle tre fuglene ble sett i rastende flokker med Svalbardgjess, hhv. hvitkinngås *B. leucopsis* for fuglen fra 2007 og kortnebbgås for fuglene fra 2018 og 2021.

Eskimogås *Anser rossii* (0, 3, 0)

2002 MØRE OG ROMSDAL: Ad. ptSV Ona, Ålesund 30.9 (*K. B. Sunde, E. Grønningsæter, K. Schjølberg).

2003 NORDLAND: Ad. Selvær, Træna 10.–11.5* (F) (A. I. Olsen).

2008 MØRE OG ROMSDAL: Ad. ptSV Ona, Ålesund 30.9 (T. H. Hansen).

2009 MØRE OG ROMSDAL: Ad. ptSV Ona, Ålesund 24.9 (*J. R. Gustad, F. Grønningsæter, T. H. Hansen).

2010 NORDLAND: Ad. Hysvær, Vega 21.5* (F) (P. Shimmings).

2012 NORDLAND: Ad. Sandstrand, Sortland 21.5* (F) (J. Bakken).

2021 AGDER: Ad. Åros, Kristiansand 16.11* (F) (*K. M. Torland mfl.).

Eskimogås (Ross's Goose, Anser rossii) Selvær, Træna (NO) 11. mai 2003. Denne fuglen overvintret med svalbardbestanden av hvitkinngås ved Solway Firth, Storbritannia vinteren 2002/2003. Det som trolig var samme individ ble sett på trekk ved Ona, Ålesund (MR) 30. september 2002. Foto: Atle Ivar Olsen.

TRØNDELAG: Ad. div. lok., Verdal, Levanger og Inderøy 12.10–4.11* (F) (*T. Reinsborg mfl.). Ad. Neadeltaet, Selbu 7.–13.11* (F) (J. Sandvik, E. Sæter mfl.).

(Arktisk Canada; overvintrer i sørlige og vestlige USA). Alle observasjonene i perioden 2002–2012 har tidligere vært publisert i kategori D på grunn av usikkerhet rundt opphavet til eskimogjess påtruffet i Europa. Arten er ikke uvanlig i fangenskap på vår side av Atlanteren, men samtidig har bestanden i Nord-Amerika hatt en voldsom økning fra et bunnpunkt på 2000–3000 individer på 1950-tallet til en nåværende bestand på rundt to millioner fugler. På bakgrunn av dette er arten flyttet til kategori A i Storbritannia (Batty & McInerny 2023). Artens potensiale for å opptre spontant i Europa er også tidligere diskutert, bl.a. av van den Berg (2004). NSKF har tidligere hatt en avventende holdning til kategorisering av eskimogås, men har på bakgrunn av kategoriendringen i Storbritannia og sannsynliggjort spontan ankomst av kanada-

og polargås til Norge vurdert at disse observasjonene mer trolig dreier seg om ville fugler enn rømlinger. Etter komiteens vurdering er kriteriene definert av Batty & McInerny oppfylt for alle de norske funnene. Observasjonene i perioden 2002–2012 dreier seg alle om individer rastende eller på trekk sammen med hvitkinngjess fra Svalbard og har tidligere blitt vurdert å dreie seg om ett returnerende individ. Svalbard-bestanden av hvitkinngås overvintrer hovedsakelig ved Solway Firth på grensen mellom Skottland og England, og en eskimogås overvintret her vinteren 2002/03. Det er derfor naturlig å anta at observasjonene i Norge i 2002 og 2003 dreier seg om samme individ. Imidlertid er det ikke publisert noen funn fra Solway i årene 2004–2009 og NSKF anser derfor observasjonen fra 2008 som et nytt funn. Om det var samme fugl som er ansvarlig for alle observasjonene frem til 2012 er usikkert, men komiteen har valgt å anse alle observasjonene i denne perioden som trolig samme individ, derav ett funn. Observasjonene fra 2021 dreier seg derimot helt sikkert om et nytt individ som

fulgte kortnebbgjess på høsttrekk fra Trøndelag til Agder. Den samme fuglen ble seinere funnet igjen i Jylland, Danmark.

Gulkinnand *Sibirionetta formosa* (0, 3, 1)

2022 ROGALAND: 1K ♂ Sandtangen, Frøylandsvatnet, Time 15.12* (F) (*T. Berge mfl.).

(Østlige Sibir; overvintrer i Øst- og Sørøst-Asia). Dette er det første vinterfunnet i Norge; de tre tidligere funnene stammer alle fra våren i perioden fra 31. mars til 3. mai. Alle funnene dreier seg om hanner, men årets fugl er den første som har latt seg nøyaktig aldersbestemme. Gulkinnand har en broket fortid i europeisk sammenheng, der funnene tradisjonelt sett har blitt forbundet med høy risiko for rømlinger. Arten er fremdeles en vanlig prydfugl og påtreffes i fangenskap også i Norge. Lokaliteten for årets funn er kjent for rømte og utsatte parkfugler, deriblant mandarinand *Aix galericulata*. Av denne hadde det oppholdt seg opptil tre umerkede individer på samme lokalitet i lengre tid både før og etter observasjonen av gulkinnanda. Verken alder eller det faktum at fuglen var umerket utelukker en fortid i fangenskap, men NSKF velger å la tvilen komme fuglen til gode og publiserer funnet i kategori A. Se også Berge (2023).

Amerikablesand *Mareca americana* (1, 59/61, 3)

2022 INNLANDET: 2K ♂ Åkersvika, Hamar 22.–30.6* (F) (*K. A. Kristiansen mfl.).
VESTLAND: 1K+ Ovrsvatnet, Vik 18.9* (F) (S. Nesbø).
MØRE OG ROMSDAL: 2K ♂ Rørvikvatnet, Vigra, Giske 7.6* (F) (E. Blindheim).
TRØNDELAG: Ad. ♂ Sørli, Ulen, Lierne 16.5* (F) (*T. Reinsborg, K. D. Hansen, M. Myklebust).

(Nord-Amerika; overvintrer sør til nordlige Sør-Amerika). En voksen hann amerikablesand ble fotografert ved Stugguvatnet, Lierne 15. mai 2021. Avstanden til årets funnlokalitet ved Sørli er kun åtte km, og med sammenfallende funndato er det naturlig å anta at dette er samme returnerende individ. Funn fra mai og juni er normalen for arten her til lands, mens funnet fra

Vik i Sogn stikker seg ut både ved å stamme fra høyfjellet nesten 1000 moh., og ved å være det første septemberfunnet i Norge. Fuglen lar seg etter NSKFs vurdering ikke kjønns- eller aldersbestemme, men farger på undervinger og hode-tegninger utelukker likevel vår hjemlige brunnakke *M. penelope*.

Rødhodeand *Netta rufina* (1/2, 30/34, 2/3)

2022 AGDER: Ad. ♂ Temse, Grimstad 29.11* (F) (*R. J. Fjærbu mfl.).

TRØNDELAG: 2 ad. (par) Flønes, Neadeltaet, Selbu 25.4–4.5* (F) (*R. T. Kroglund, *E. Moen, I. Buran mfl.).

(Sør- og Sentral-Europa til Sentral-Asia). Hannen fra Grimstad er første funn av arten i Agder. Rødhodeand er dermed påtruffet i alle landets fylker med unntak av Oslo. Denne fuglen var samtidig det seineste høstfunnet noensinne sett bort fra en hunn som tilbrakte nesten ni måneder på Jæren fra juli 1998 til april 1999. Paret fra Selbu var det femte funnet av rødhodeand fra Trøndelag, som dermed blir det nest beste fylket for arten. Det var også fjerde gang at mer enn ett individ er sett sammen i Norge. Forrige gang det skjedde var i likhet med i år et april-par sett på Orrevatnet, Rogaland i 2009. Også førstefunnet fra Kurefjorden, Viken i mai 1958 dreide seg om to individer, men den gang begge hanner. Norges eneste flokk, tre hanner og en hunn, ble sett ikke langt unna, ved Øra 16. april 1980.

Ringand *Aythya collaris* (1, 60, 7)

2020 VESTFOLD OG TELEMAR: Ad. ♂ Gjennestadvannet, Sandefjord 29.5* (F) (K. M. Jekteberg).

2022 VIKEN: Ad. ♂ Linnesstranda, Lier 2.5* (F) (*T. Kaspersen, O. B. Braathen).

INNLANDET: Ad. ♂ Langetjernet, Øystre Slidre 14.–20.6* (F) (*R. Rødningen mfl.).
AGDER: Ad. ♂ Hanangervann, Farsund 1.1–15.4* (F), 1.–16.6 og 10.9–8.12* (F) (Ø. Hagen, T. Starholm mfl.). Ad. ♀ Hanangervann, Farsund 1.1–29.4* (F) (Ø. Hagen, T. Starholm mfl.). 1K+ ♀ Nesheimvann og Hanangervann, Farsund 3.–6.12* (F) (*J. M. Abrahamsen mfl.).

Gulkinnand (Baikal Teal, *Sibirionetta formosa*) Frøylandsvatnet, Time (RO) 15. desember 2022. Dette er det første vinterfunnet av arten i Norge. Fuglen kan bestemmes til 1K på detaljer i vingetegningene. Foto: Torborg Berge.

Ringand (Ring-necked Duck, *Aythya collaris*) Prestvannet, Tromsø (TF) 4. juni 2022. Med totalt ni ulike individer påtruffet ble det igjen et nytt rekordår for arten i 2022. Foto: Fredrik Broms.

MØRE OG ROMSDAL: 1K Gossen fly-stripe, Aukra 15.10* (F) (A. Gjeldnes, O. R. Gjører mfl.).

TRØNDELAG: Ad. ♂ Glåmos, Røros 24.4* (F) (*B. Schjølberg mfl.).

NORDLAND: Ad. ♂ Langvassåga, Rana 24.–25.5* (F) (*J. Johansen, V. Halvorsen, R. Johansen mfl.).

TROMS OG FINNMARK: Ad. ♀ Prestvannet, Tromsø 4.6* (F) (*B. Lundquist mfl.).

(Nord-Amerika; overvintrer sør til Sentral-Amerika). Hannen fra Hanangervann overvintret på lokaliteten vinteren 2021/22. Om det var denne fuglen som ble sett igjen samme sted i juni er noe usikkert, men den regnes her som trolig samme. Det var trolig samme fugl som igjen dukket opp, for femte år på rad, i september og var stasjonær frem til isen la seg. Også hunnen fra Hanangervann vinteren og våren 2022 var en gjenganger fra 2021, men i motsetning til hannen kom den ikke tilbake på høsten. En hunn ble likevel sett noen dager i begynnelsen av desember, men ut fra tegningene på nebbet var dette mest trolig en ungfugl og regnes dermed som et nytt individ. De øvrige observasjonene fra rapportåret regnes alle som nye individer, hvilket gir en årssum på totalt ni fugler inkludert de to gjengangerne fra Lista. Det er ny årsrekord og med det fortsetter den sterke forekomsten av arten fra det siste tiåret. Fuglen fra Linnestranda er det første funnet fra Viken. Ringand er med dette påtruffet i samtlige fylker og i tillegg på Svalbard. Fuglen fra Gjennestadvannet fra 2020 antas å være samme individ som holdt seg der i perioden 15. mars til 30. april samme år.

Harlekinand *Histrionicus histrionicus* (3/4, 16, 1)

2022 TROMS OG FINNMARK: Ad. ♂ Brennelv, Smørfjord, Porsanger 19.7* (F) (M. Arndt).

(Island, Grønland, Nord-Amerika og Øst-Sibir). Årets funn føyer seg fint inn i funnbildet som har dannet seg siden 2012. I løpet av denne perioden har funnmassen mer enn doblet seg, og alle observasjonene dreier seg om voksne hanner som er sett fra Tromsø og videre nordover fra slutten av mai til slutten av juli.

Brilleand *Melanitta perspicillata* (3, 112/119, 8/9)

2022 AGDER: 2K ♂ Hanangerbukta, Farsund 26.6–3.7* (F) (*J. Langbråten mfl.). 1K ptSØ Lista fyr, Farsund 24.10 (*G. Gundersen, R. Piculo mfl.). 1K Lomsebukta, Farsund 21.11–31.12* (F) (*G. Gundersen mfl.).

ROGALAND: Ad. ♂ Ølberg, Sola 23.–30.10* (F) (*K. Skarsvaag mfl.). 1K Solavika, Sola 10.12 (*G. Kristensen, E. Ween mfl.).

MØRE OG ROMSDAL: Ad. ♀ Freineset, Kristiansund 29.10–13.11* (F) (T. H. Hansen mfl.).

TRØNDELAG: 2 ad. ♂ Ørin, Verdal 2.–11.6* (F) (*T. Reinsborg mfl.).

Ad. ♂ Tautra, Frosta 5.–10.10* (F) (*T. Johansen, K. T. Leinhardt, K. O. Svartås mfl.). Ad. ♂ Garten, Ørland 21.–23.10* (F) (H. Dahlby, A. Halseth, K. Larsen mfl.).

NORDLAND: Ad. ♂ Eggum, Vestvågøy 3.6* (F) (M. Eggen).

(Alaska og Canada; overvintrer på vest- og østkysten av Nord-Amerika). Både Tautra og Sola hadde besøk av voksne hanner brilleand høsten 2021, så rapportårets observasjoner antas å dreie seg om returnerende individer. Det kan ikke utelukkes at det også er gjengangere blant de øvrige funnene, men disse regnes alle slik de er listet over som nye funn. Det gir en årstotal på ti funn av elleve individer inkludert de to antatt returnerende hannene, hvilket er ny årsrekord.

Sibirsjørre *Melanitta stejnegeri* (0, 8, 1)

2022 TROMS OG FINNMARK: Ad. ♂ Busse-sundet, Vardø 8.–10.6* (F) (*K. Myrmo, T. Pettersen mfl.).

(Sibir; overvintrer langs den asiatiske stillehavs-kysten). Dette er det femte funnet av sibirsjørre i Varanger, som dermed utmerker seg som kjerneområdet for arten her til lands. De siste tre, i hhv. 2016, 2020 og 2022, dreier seg alle om voksne hanner og det kan ikke utelukkes at samme individ går igjen. Imidlertid har ingen av disse blitt sett på samme lokalitet eller i påfølgende år, og regnes derfor som separate funn. Sibirsjørre har i løpet av det siste tiåret

Sibirsjøorre (Stejneger's Scoter, Melanitta stejnegeri) Bussesundet, Vardø (TF) 8. juni 2022. Varanger utmerker seg med fem av totalt ni funn som kjerneområdet for arten her til lands. Foto: Terje Pettersen.

vist seg å være en regelmessig forekommende art i Europa, ikke minst rundt Østersjøen (Malmhagen 2021). Ni funn i Norge i løpet av de siste 12 årene er derfor ikke sensasjonelt.

Gråseiler *Apus pallidus* (0, 21/22, 12)

2022 VIKEN: 1K+ Grimsøya, Bærum 29.10* (F) (*B. Kyrkjedelen mfl.).

VESTFOLD OG TELEMAR: 1K+ Jomfruland og Stråholmen, Kragerø 5.11* (F) (H. Helleseng, S. Sannes mfl.). 1K+ Store Færder, Færder 6.11* (F) (B. Heggland, B. Penk, N. Penk). 1K+ Røvika, Bøvre, Larvik 12.11* (F) (*A. Gullberg, R. Zakariassen).

AGDER: 1K+ Lista fyr, Farsund 28.10* (F) (T. Meißner). 1K+ Vestnes, Lindesnes 28.10* (F) (*T Bentsen mfl.). 1K+ Arendal sentrum, Arendal 4.11* (F) (T. R. Aas). 1K+ Sånun, Lindesnes 7.11* (F) (T. Bentsen).

ROGALAND: 1K+ Grødalandskogen, Hå 25.10* (F) (*L. B. Lunde mfl.). 1K+ Nordvik, Utsira 1.–2.11* (F) (*M. Sande, A. Grimsby, K. Klovning). 1K+ Revtan-gen, Klepp 2.11* (F) (*T. Berge mfl.). 1K+ Ognå og Sirevåg, Hå 3.11* (F) (*J. Alsvik, K. Mjøltnes).

(Middelhavsområdet, Nord-Afrika og Midtøsten; overvintrer i Afrika sør for Sahara). Årssummen

på hele tolv funn er mer enn en dobling av den tidligere rekordsummen fra 2020 da fem fugler ble dokumentert. Parallellen til 2020 er åpenbar med en svært konsentrert funntopp i månedsskiftet oktober/november. Begge årene ble influksen av gråseilere lagt merke til i hele Nord-Europa. I land som Storbritannia og Nederland ble tresifrede antall rapportert. Også i Norge ble ytterligere en håndfull «ensfargede» seilere observert i samme periode. Sett i lys av den massive forekomsten av gråseiler er det sannsynlig at majoriteten av disse var samme art, men det ble også dokumentert seine tårnseilere *A. apus* fra våre naboland i denne perioden. NSKF har i likhet med øvrige lands sjeldenhetskomiteer senket kravene til dokumentasjon av funn fra influksen i 2022, men har krevd at alle publiserte funn skal være dokumentert med bilder og beskrivelse som utfyller karakterene som er synlig på disse. Det kan ikke utelukkes at noen av årets observasjoner dreier seg om samme individ, men funnene inngår i statistikken slik de presenteres over.

Mongolturteldue *Streptopelia orientalis* (2, 31, 7)

2011 TRØNDELAGE: 1K Sistranda, Frøya 7.–ca. 20.12* (F) (S. Wahl).

2012 ROGALAND: 1K Beiningen, Karmøy 28.9* (F) (F. Steinkjellå).

2022 VIKEN: 1K Korshavn, Kirkøy, Hvaler 2.11* (F) (*A. E. Thorenfeldt, D. Thorenfeldt).

ROGALAND: 1K Åkra, Karmøy 31.10–1.11* (F) (F. Steinkjellå). 1K Bjoa, Vindafjord 20.11* (V) (E. Thorsen). 1K Åsen, Stavanger 25.–31.12* (F) (*E. Jacobsen mfl.).

MØRE OG ROMSDAL: 1K funnet død Kvitholmen fyr, Hustadvika 2.10* (F) (Ø. Mork).

TRØNDELAG: 1K Marøya, Nærøysund 22.–31.12* (F) (T. Møllersen).

NORDLAND: 1K Ystnes, Røstlandet, Røst 14.–21.10* (F) (*J. Stenersen, S. Baines, E. Grønningsæter).

(Sentral-Asia og India østover gjennom Sibir og Kina til Stillehavet; overvintrer fra India til Korea og Japan). Syv funn av mongolturteldue fra rapportåret er nesten en dobling av de tidligere årsrekordene fra 2012, 2017 og 2018 på fire funn. Funnet fra 2012 som publiseres her er det tidligste høstfunnet i Norge. Arten viser en karakteristisk spredt fordeling av funn langs kyst- og fjordstrøk fra Lindesnes i sør til Nordreisa i nord, i all hovedsak fra høst og vinter. Årets forekomst forsterker dette funnbildet. Trøndelag er landets beste fylke med totalt syv funn, mens det fra Østlandet er dokumentert kun to tidligere observasjoner av arten. Hele 90 % av funnene stammer fra de siste 20 årene. I takt med at turteldue *S. turtur* har blitt stadig sjeldnere kan det tenkes at mongolturteldue har blitt enklere å skille ut, men ettersom arten ofte oppsøker fôringsplasser og dermed gir god anledning til nærstudier er det også grunn til å tro at det er en reell økning i forekomsten.

Kanadatrane *Antigone canadensis* (0, 2, 1)

2022 VIKEN: Ad. Ørsjøen, Halden 21.4* (F) (T. Lauridsen).

AGDER: Ad. Midthassel, Farsund 8.5* (F) (D. Amundsen, Ø. N. Larsen, J. M. Nyvold).

TROMS OG FINNMARK: Ad. Ringvalkjosen og Selnesbukta, Tromsø 24.–28.5* (F) (*O.-M. Toften mfl.). Ad. Valdakmyra, Porsanger 31.8–11.9* (F) (R. Karvonen, T. Aarvak mfl.).

(Nord-Amerika og Nordøst-Sibir; overvintrer i sørlige Nord-Amerika). Observasjonene fra

Troms og Finnmark gjelder en fugl tilhørende nominatunderarten, og basert på ankomstdato og geografiske preferanser antas det at dette er samme individ som ble sett i Varanger og Porsanger året i forveien. Se også Westgård (2022). Ved nærmere studier av bilder av Norges første funn av arten i 2012 kan det konkluderes at også det dreide seg om en fugl av denne underarten. Fuglen fra Halden i april viste en del kjennetegn som ikke stemmer overens med bildene fra Troms og Finnmark de siste to årene. Den hadde bl.a. en annerledes utforming av den røde kalotten, mørkere øyenfarge og slankere proporsjoner. Etter nitid sammenligning av bilder har NSKF derfor konkludert med at det er et nytt individ og dermed utgjør Norges tredje funn av arten. Denne fuglen viser karaktertrekk som ikke nødvendigvis er sammenfallende med nominatunderarten, den er derfor ikke henført til en spesifikk underart. Ut fra bilder regner NSKF det som sannsynlig at det var denne fuglen som ble fotografert på Lista i begynnelsen av mai. Kanadatrane er ny art for både Agder og Viken.

Svarthalsdykker *Podiceps nigricollis* (4, 60/77, 1)
2022 AGDER: Ad. Kråkenesvann, Farsund 18.3* (F) (*G. S. Andersen mfl.).

(Europa nord til Sverige, videre østover gjennom Asia til Stillehavskysten, også Nord-Amerika og sørlige Afrika). Årets fugl dukket opp på samme dato som fjorårets funn på Lista. Det kan derfor ikke utelukkes at det var samme returnerende individ, men siden årets fugl ble sett kun én dag, og til forskjell fra fjoråret i ferskvann, regnes den som «mulig samme» og teller dermed som et nytt funn.

Triel *Burhinus oedicnemus* (1, 37, 2)

2022 INNLANDET: Ad. Blilisanden, Vestre Toten 14.–29.6* (F) (*B. H. Larsen mfl.).

ROGALAND: Ad. Nordstokke, Karmøy 6.–7.5* (F) (*F. Steinkjellå mfl.).

(Nord-Afrika, Sør-Europa og videre østover til Sentral-Asia; overvintrer i Sørvest-Europa og Nord-Afrika). Fuglen fra Karmøy var farge-merket og viste seg å være merket som voksen

Gråseiler (Pallid Swift, *Apus pallidus*) Store Færder, Færder (VT) 6. november 2022. Rapportåret var et rekordår for arten i Norge og resten av Nord-Europa. Bilder: Bjørn Penk (t.v.) & Brage Heggland.

Mongolturteldue (Oriental Turtle Dove, *Streptopelia orientalis*) Kirkøy, Hvaler (VI) 2. november 2022. Arten hadde med hele syv funn en rekordopptreden i 2022. Denne fuglen er imidlertid kun tredje funn fra Østlandet. Foto: Axel Emil Thorenfeldt.

ved Lyon, Frankrike i september 2021. På tross av at arten er i tilbakegang over store deler av det europeiske utbredelsesområdet stammer over halvparten av den norske funnmassen fra de siste 13 årene. Bestandene i England og Frankrike er imidlertid i svak økning (Keller mfl. 2020). Avlesningen av den franske fuglen på Karmøy kan dermed bidra til å forklare hvorfor funntrenden i Norge er stigende.

Sibirlo *Pluvialis fulva* (2/3, 88/93, 3)

2022 ROGALAND: Ad. Håstranda, Hå 12.–14.6* (F) (*P. Grogan mfl.). 2K+ Bjårvatnet, Hå 2.7* (V) (S. Lode).
NORDLAND: Ad. ♂ Ystnes, Røstlandet, Røst 19.–20.6* (F) (*D. Gjerde, S. Baines, H. Gjerde).

(Nord-Sibir fra Jamal og østover til vestlige Alaska; overvintrer fra Øst-Afrika til Stillehavet). Sibirlo er en typisk forsommer-art i Norge. Hvorvidt det dreier seg om fugler på forlenget vårtrekk, eller tidlig returtrekk er dog et ubesvart spørsmål. De tre funnene som presenteres her passer uansett som hånd i hanske med det etablerte mønsteret for arten både med hensyn til dato og lokaliteter.

Kanadalo *Pluvialis dominica* (0, 25, 1)

2022 TRØNDELAG: 2K Årsøya, Neadeltaet, Selbu 24.–25.4* (F) (*E. Sæter, A. Stavne, E. Bangjord mfl.).

(Alaska og arktisk Canada; overvintrer i sørlige Sør-Amerika). Dette er et på alle måter avvikende funn i norsk sammenheng. Fugler i den ungfugl-lignende første sommerdrakten har blitt påtruffet bare et par ganger tidligere i Norge, bl.a. fjorårets fugl fra Jæren 30. mai. Sistnevnte funn var frem til nå det tidligste vårfunnet i Norge, en rekord som Selbu-fuglen slo med fem uker. Årets fugl utgjorde også første funn i Trøndelag og det første innlandsfunnet i Norge noensinne. Funnet er nærmere omtalt av Winnem (2022 b).

Ørkenlo *Charadrius leschenaultii* (0, 12, 1)

2022 ROGALAND: 2K Revtingen, Klepp 25.7–4.8* (F) (*E. Ween mfl.).

(Tyrkia, videre gjennom Sentral-Asia øst til Mongolia; overvintrer fra østlige Afrika til Sørøst-Asia og Australia). Revtingen hadde besøk av en hunnfarget ørkenlo også sommeren 2021. Gitt artens sjeldenhet i Nord-Europa kan det derfor være nærliggende å anta at dette var samme individ som igjen hadde kommet på avveie. Imidlertid viser studier av fjærlitasjen på vingedekkerne av årets fugl at denne var ettårig og derfor nødvendigvis et nytt individ. Ettersom ørkenlo som regel ikke myter til full hekkedrakt i sitt første leveår er det derfor NSKFs konklusjon at fuglen ikke kan kjønnsbestemmes med sikkerhet.

Spisshalesnipe *Calidris acuminata* (0, 8, 1)

2022 ROGALAND: Ad. Kvassheim, Hå 2. og 11.9* (F) (*S. Lode, T. Berge mfl.).

(Nordøst-Sibir; overvintrer i Australia og Oseania). Fuglen ble sett bare av oppdageren første dag. På tross av at flere andre så etter fuglen, og lokaliteten også til vanlig er velbesøkt, ble den ikke sett igjen før over en uke seinere. At det faktisk var samme individ bekreftes ut fra detaljer i slitasje på vingedekkerne. Dette var det eneste funnet av arten i Norden i rapportåret, mens det ellers i Europa denne høsten ble gjort funn i Irland, Isle of Man, Italia og Tyskland.

Spisshalesnipe (Sharp-tailed Sandpiper, *Calidris acuminata*) Kvassheim, Hå (RO) 11. september 2022. I likhet med alle tidligere funn av arten i Norge var også dette en voksen fugl. Foto: Torborg Berge.

Kanadatrane (Sandhill Crane, *Antigone canadensis*) Ørsjøen, Halden (VI) 21. april 2022. Ut fra detaljer som øyenfarge, utbredelse av rød ansiktsmaske, nebb lengde og generelle proporsjoner anses dette å være et annet individ enn fuglen som seinere ble dokumentert i Troms og Finnmark. Foto: Trond Lauridsen.

Ørkenlo (Greater Sand Plover, *Charadrius leschenaultii*) Revtingen, Klepp (RO) 1. august 2022. Sommeren 2021 ble det sett en hunnfarget ørkenlo samme sted, men ut fra slitasje på vingedekkerne er årets fugl bestemt til 2K og dermed et nytt individ. Foto: Ranveig Marie Nesse.

Bonapartesnipe *Calidris fuscicollis* (1, 62/66, 5)
2022 VIKEN: Ad. Årnestangen, Rælingen 1.8* (F) (J. O. Nybo).
AGDER: Ad. Tjørveneset og Nordhasselsanden, Farsund 31.7–4.8* (F) (*K. M. Torland mfl.).
ROGALAND: Ad. Håstranda og Nærlandsstranda, Hå 3.–5.7* (F) (*T. A. Olsen mfl.). Ad. Orreosen, Klepp 12.–13.7* (F) (*B. Mo mfl.).
TRØNDELAG: Ad. Ørin, Verdal 8.–11.7* (F) (*T. Reinsborg mfl.).

(Alaska og arktisk Canada; overvintrer i sørlige Sør-Amerika). Fem funn i løpet av rapportåret blir bare overgått av rekordåret 2005 da det ble gjort seks funn av åtte individer. Juli er bonapartesnipe-måneden fremfor noen, og også geografisk er det få overraskelser å spore. Fuglen fra Årnestangen er imidlertid første funn for gamle Akershus fylke.

Rustsnipe *Calidris subruficollis* (2, 92/96, 3)
1996 ROGALAND: 1K Horpestad, Klepp 29.–30.9 (*T. Amundsen, A. F. Mæland mfl.).
2022 ROGALAND: 1K+ Hovland, Utsira 10.9 (H. Heggland).
VESTLAND: 1K Valen, Herdla 26.–29.9* (F) (*D. Gjerde, H. Gjerde mfl.).
TRØNDELAG: Ad. Ørin, Verdal 23.7* (F) (*I. J. Indahl, A. Indahl mfl.).

(Nordøst-Sibir, Alaska og arktisk Canada; overvintrer i sørlige Sør-Amerika). Ungfugler langs vestkysten i september står for over halvparten av de norske funnene av rustsnipe. Heller ikke den voksne fuglen fra Verdal er uten tidligere presedens ettersom det norske funnmaterialet viser antydning til en liten funntopp nettopp i slutten av juli. Arten viser tendenser til avtagende funnfrekvens her til lands med et årlig gjennomsnitt som er halvannet funn lavere det siste tiåret sammenlignet med det foregående.

Tereksnipe *Xenus cinereus* (0, 44, 2)
2022 ROGALAND: Ad. Revtingen, Klepp 3.7* (F) (*F. Kræmer mfl.).
TRØNDELAG: 1K Grandefjæra, Ørland 14.–16.9* (F) (*B.-E. Sæther mfl.).

(Russland fra Bottenviken og Kvitsjøen til Stillehavet; overvintrer fra østlige Afrika til Sørøst-Asia og Australia). Majoriteten av de norske funnene av arten er gjort på vår og forsommer fra midten av mai til midten av juli. Høstfunn er vesentlig mer uvanlig og seks av syv funn stammer fra den snevre perioden 11.–26. september. Det eneste høstfunnet utenom denne perioden var en svært sein ungfugl som holdt seg ved Borestranda, Klepp 17.–19. november 1983.

Polarsvømmesnipe *Phalaropus fulicarius*
(17 etter 1950, 110/158 til 2008, –) utenom Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder
2005 VIKEN: 1K+ Nordre Ovenbukt, Kurefjorden, Råde 13.11 (J. T. Fossum).

(Sirkumpolar i høyarktisk sone; overvintrer pelagisk i det sørlige Atlanterhavet og Stillehavet). Dette funnet har tidligere vært publisert som utilstrekkelig dokumentert. Arten ble tatt ut av NSKFs rapporteringsliste fra og med 2009.

Flekksnipe *Actitis macularius* (1, 11, 1)
2022 MØRE OG ROMSDAL: 1K Blimssanden og Saudholmen, Vigra, Giske 4.–20.10* (F) (*E. H. Sørensen, E. Blindheim mfl.).

(Nord-Amerika; overvintrer i Mellom- og Sør-Amerika). Første funn av arten i Møre og Romsdal. Foruten Oslo er nå Vestland og Innlandet de eneste fylkene som mangler funn av flekksnipe. Åtte av de norske funnene dreier seg om lett identifiserbare voksne fugler i sin karakteristisk flekkede sommerdrakt. Ungfugler er ved første øyekast mye lettere å forveksle med strandsnipe *A. hypoleucos*, men kjennes igjen på bl.a. jevnt fargede kanter på tertiærene og kortere stjertprojeksjon. Interessant nok fordeler de fem funnene av ungfugler seg på tre fra første uke av oktober og to som ble funnet i uken rundt årsskiftet.

Gulbeinsnipe *Tringa flavipes* (1, 32, 4)
2022 AGDER: Ad. Sevika, Farsund 28.5* (F) (*K. Olsen, T. A. Olsen mfl.).
Ad. Vågsvollvåien, Farsund 6.6* (F) (*G. Gundersen, A. López, R. Piculo).
ROGALAND: 2K+ Bjårvatnet, Hå 31.5–

Flekksnipe (Spotted Sandpiper, Actitis macularius) Hagevika, Vigra, Giske (MR) 10. oktober 2022. Denne ungfuglen utgjør første funn av flekksnipe fra Møre og Romsdal. Foto: Ola Ragnar Gjører.

Gulbeinsnipe (Lesser Yellowlegs, Tringa flavipes) Sevika, Farsund (AG) 28. mai 2022. Minst fire gulbeinsniper ble funnet i løpet av rapportåret, hvilket er ny årsrekord. Samtlige observasjoner stammer fra snaue tre uker i mai/juni. Foto: Tor Olsen.

3.6 og 7.–8.6* (F) (*L. O. Eliassen mfl.).
Ad. Ergavatnet, Klepp 1.6* (F) (*R. Scheie mfl.).

NORDLAND: Ad. Røstlandet, Røst 12.–16.5* (F) (*E. Grønningsæter, S. Baines mfl.).

(Alaska og Canada; overvintrer fra sørlige USA til sørlige Sør-Amerika). Årets forekomst på Sørvestlandet er vanskelig å få klarhet i. Ut fra tilgjengelige bilder er det imidlertid på det rene at observasjonene fra Lista 28. mai samt på Jæren dreier seg om tre ulike individer. Det ser dessuten ut som at det er samme individ som ble sett ved Bjårvatnet i hele perioden. Hvorvidt det var denne fuglen som var innom Lista 6. juni, eller om begge observasjonene fra Lista dreier seg om ett og samme individ lar seg derimot ikke fastslå med sikkerhet. NSKF har valgt en forsiktig tilnærming og teller observasjonene på Sørvestlandet som tre funn, dvs. at fuglen fra Lista 6. juni regnes som trolig samme som et av de andre funnene. Med fuglen fra Røst er det uansett snakk om ny årsrekord med totalt fire funn.

Steppebrakkswale *Glareola nordmanni* (2/3, 5, 1)
2022 NORDLAND: Ad. Naustad, Bodø 5.–26.6* (F) (*A. Suchecki, T. E. Kristiansen mfl.). Ad. Klungsetvika, Fauske 29.6* (F) (E. Gates, R. Gates).

(Svartehavet til Sentral-Asia; overvintrer i sørlige Afrika). Forekomsten av steppebrakkswale i Norge har fått et solid oppsving de siste ti årene, med hele fem av åtte funn gjort i denne perioden. De to observasjonene i rapportåret dreier seg med stor grad av sannsynlighet om samme individ ettersom det er kun 20 km mellom lokalitetene. Se Winnem (2022 d) for en kort omtale av funnet. Fra øvrige Norden var en fugl ved Vättern, Sverige 12. mai det eneste funnet i rapportåret.

Kanadahettemåke *Chroicocephalus philadelphia* (1, 26, 1)

2022 ROGALAND: Ad. Orreosen og Horpestadvatnet, Klepp 3.5–1.6* (F) (*T. O. Stakkeland, *E. Ween mfl.).

(Alaska og Canada; overvintrer langs øst- og vestkysten av Nord-Amerika samt Karibia). Etter tre år på rad med tre til fire funn var det tilbake til mer normal forekomst med årets ene funn. Rekken med årlige funn blir med det forlenget til åtte år og kanadahettemåke må dermed kunne sies å ha overtatt tronen som den mest regelmessige amerikanske måkearten fra ringnebbmåke *L. delawarensis*. Rogaland er landets klart beste fylke for arten med totalt 11 funn.

Rosenmåke *Rhodostethia rosea* (3, 23, 4)

utenom Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder

2022 VESTFOLD OG TELEMARKE: Ad. Vealøs, Møringa, Horten 19.5–5.6* (F) (*K. Johannessen, *Ø. Mortensen mfl.).
TRØNDELAGE: Ad. Uthaug, Ørland 20.1* (F) (*K. Larsen, H. Dahlby mfl.).
TROMS OG FINNMARK: 2K Vardø havn, Svartnes og Ytre Kiberg, Vardø 25.5–6.7* (F) (*A. F. Mæland mfl.).
2K Storelvdeltaet, Berlevåg 28.5 (A. F. Mæland mfl.).

(Nordøst-Sibir, spredt på Grønland og i Canada; de viktigste overvintringsområdene ligger rundt Beringstredet). Det er ikke rapportert om observasjoner fra Vardø 28. mai, dvs. den dagen 2K-fuglen ble sett ved Berlevåg. Det kan ikke utelukkes at det var samme fugl som streifet mot nordvest, men samtidig er det stor utskiftning av måker i Varanger på våren og langt fra utenkelig at to rosenmåker kan dukke opp samtidig i området. Disse observasjonene regnes derfor som to separate funn. Med det som utvilsomt var andre individer i Trøndelag i januar (Larsen 2022) og Horten i mai/juni, blir årstotalen fire funn, hvilket er ny rekord for fastlandet. Både fuglen fra Horten, som hadde tilhold ved en makrellternekoloni, og den langtidssstasjonære ungfuglen fra Vardø ble svært populære for tilreisende beundrere. Sistnevnte er nærmere omtalt av Myklebust (2022).

Franklinmåke *Leucophaeus pipixcan* (0, 16, 1)

2022 TRØNDELAGE: 2K Gaulosen, Trondheim og Melhus 25.–31.5* (F) (*Ø. Aas, H. B. Hansen mfl.).

Steppebrakksvale (Black-winged Pratincole, *Glaucopis tricolor*) Naurstad, Bodø (NO) 5. juni 2022. Med totalt åtte funn er steppebrakksvale den hyppigst forekommende brakksvalearten her til lands. Foto: Thor-Edgar Kristiansen.

Rosenmåke (Ross's Gull, *Rhodostethia rosea*) Uthaug, Ørland (TØ) 20. januar 2022. Årets første rosenmåke var en éndagsfugl. Rekordåret brakte seinere med seg langtidsstasjonære individer både sør og nord i landet. Foto: Kjell Larsen.

(Sentrale Nord-Amerika; overvintrer langs vestkysten av Sør-Amerika). Franklinmåke har i likhet med kanadahettemåke, og i motsetning til ringnebbmåke, vist et markant oppsving i funnfrekvens etter årtusenskiftet. De siste 20 årene har stått for 14 av Norges totalt 17 funn. Årets fugl fra Gaulosen var det første maifunnet og dermed også det tidligste vårfunnet til nå. Se Aas (2022) for nærmere omtale.

Gråvingemåke *Larus glaucescens* (0, 2, 1)

2022 TRØNDELAG: 4K rm. Nedre Leirfoss, Trondheim 15.1* (F) (*E. S. Solbakken, K. Aa. Solbakken mfl.). 4K Hommelvik, Malvik 31.1 (P. Shimmings). 4K Halsøen, Stjørdal 31.1–5.2* (F) (W. Wahlberg mfl.). 4K Verdal havn, Verdal 14.2–22.3* (F) (T. Kolaas, R. Rismark mfl.).

(Nordlige Stillehavet fra Kamtsjatka via Beringhavet til nordvestre USA; overvintrer sør til Japan og Mexico). Alle observasjonene som listes over dreier seg om samme individ som flyttet seg stadig lenger innover i Trondheimsfjorden i løpet av vinteren. Forflytningene er nærmere redegjort for av Winnem (2022 a). Trøndelags-fuglen er den sørligste i Norge etter som begge de to tidligere funnene stammer fra vårt nordligste fylke i hhv. 2011 og 2020. Dette var det tiende funnet i Vest-Palearktis, der Storbritannia i likhet med Norge har tre funn, mens Danmark, Irland, Island, Marokko og Spania alle har hvert sitt. Begge funnene fra de to sistnevnte landene dreier seg om en voksen fugl på midten av 1990-tallet og antas derfor å være samme individ. Med unntak av den fuglen har de øvrige ni dukket opp fra og med 2006, noe som muligens er en effekt av mindre is i arktiske farvann som følge av klimaendringene.

Grønlandsmåke *Larus glaucooides kumlieni* (0, 58, 3)

2022 MØRE OG ROMSDAL: 4K Harøysund, Hustadvika 31.1 og 23.2* (F) (F. Grønningsæter). 3K Staursundet, Giske 13.3* (F) (I. S. Bringsvor, S. A. Orvik). Ad. Vikeneset, Volda 26.11–29.12* (F) (S. J. Kalvatn).

(Arktisk Canada; overvintrer langs østkysten av Nord-Amerika). Møre og Romsdal er landets klart beste fylke for denne nordvestlige underarten av grønlandsmåke. I løpet av rapportåret ble det også rapportert om ytterligere *kumlieni*-kandidater, men NSKF har valgt en restriktiv holdning til publisering av funn der bare fugler som viser klart mørke tegninger på én eller flere av de ytre håndsvingfjærene blir publisert som tilhørende denne underarten. Komiteen har dermed lagt seg på samme linje som skisseres av Adriaens mfl. (2022) når det gjelder identifikasjon av *kumlieni*.

Kaspimåke *Larus cachinnans* (0, 94/95, 9)

2022 VIKEN: 1K Øra, Fredrikstad 22.9* (F) (*A. Larsen, M. Pettersen). AGDER: 1K ptNV Steinodden, Farsund 22.7* (F) (I. Flesjå). 1K Brennevinsmyra, Lindesnes 3.–20.8* (F) (*I. Flesjå mfl.). 1K Vågsvollvåien, Farsund 2.11* (F) (G. Gundersen). 1K Lista fyr, Farsund 13.11* (F) (*G. Gundersen, A. López). ROGALAND: 2K Husøy, Karmøy 24.2–6.3* (F) (*J. K. Nilsen mfl.). 2K Kvassheim, Hå 5.3* (F) (*H. Skår mfl.). 2K Skeisvatnet, Haugesund 13.3* (F) (B. O. Høyland). 2K Husøy, Karmøy 7.–15.9* (F) (*J. K. Nilsen, T. Holtskog mfl.). 1K Kvassheim, Hå 19.11* (F) (I. Flesjå). Ad. Kvassheim, Hå 24.12.* (F, V) (S. Lode).

(Øst-Europa til Sentral-Asia; overvintrer fra Vest-Europa til Arabia). Detaljer i fjærdrakten viser at fuglen fra Øra 22. september er identisk med fuglen som oppholdt seg på Brennevinsmyra i august. Det samme gjelder for observasjonene fra Karmøy og Haugesund i februar og mars. Øvrige funn telles som de er listet over, dvs. totalt ni ulike individer i løpet av rapportåret. Den geografiske fordelingen er som man har blitt vant til, trolig like mye en effekt av dedikerte observatørers søken enn et reelt bilde av artens faktiske utbredelse her til lands. Likevel er det neppe noen tvil om at enkelte lokaliteter tiltrekker seg flere kaspimåker enn andre. Kvassheim sør på Jæren er et slikt sted. Etter at funntotalen nå har passert hundre ser det ut til at kaspimåke kan forventes å bli funnet nær sagt når som helst på året med unntak av seint på våren og på forsommeren.

Gråvingemåke (*Glaucous-winged Gull*, *Larus glaucescens*) Verdal havn, Verdal (TØ) 18. februar 2022. Landets tredje gråvingemåke var den sørligste til nå, og til glede for mange tilreisende også den mest stasjonære. Foto: Torborg Berge.

Gulbeinmåke *Larus michahellis* (0, 52, 0)

2022 VESTLAND: Ad. Dåvøy, Øygarden 1.1–28.2* (F) (J. Bell mfl.).

TRØNDELAGE: Ad. Utstrand, Ørland 19.2* (F) (A. Eriksen). Ad. Vernes, Orkland 20.2–25.5* (F) (W. Wahlberg mfl.).

(Østlige Atlanterhavet, Sør- og Sentral-Europa til Svartehavet og østlige Middelhavet; overvintrer nord til sørlige Nordsjøkysten). Fuglen fra Ørland antas å være identisk med den returnerende, langtidsstasjonære fuglen fra Orkland. Også fuglen fra Øygarden er en gammel kjennning, noe som betyr at det ikke ble gjort nye funn i løpet av rapportåret.

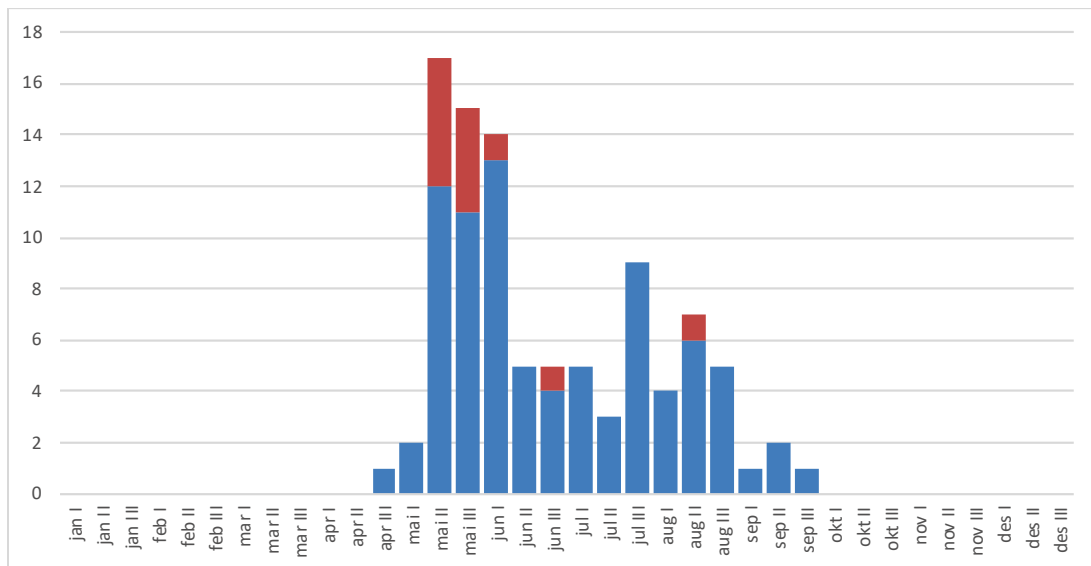
(Nesten kosmopolitisk, men svært lokal utbredelse på alle kontinenter, hekker nærmest i Vadehavet; europeiske fugler overvintrer i Afrika). Sandterne er i Norge påtruffet ganske jevnt fordelt i perioden fra midten av april til slutten av juli. At hele tolv av de norske funnene stammer fra de siste elleve årene er vanskelig å forklare ettersom arten var langt mer tallrik i den danske og tyske delen av Vadehavet tidligere enn hva som er tilfelle nå. Det skyldes neppe utelukkende økt oppmerksomhet fra fuglekikkere ettersom samtlige seks funn fra Rogaland stammer fra denne perioden, et fylke der både feltaktivitet og kunnskap var på et høyt nivå også før 2012.

Sandterne *Gelochelidon nilotica* (2, 14, 1)

2022 ROGALAND: Ad. Orrevatnet, Klepp 27.–28.6* (F) (*M. Dagsland mfl.).

Dvergterne *Sternula albifrons* (–, 50/54 etter 2003, 3/4)

2022 VIKEN: 2 ad. Øra, Fredrikstad 8.6* (F) (*T. Wilhelmsen mfl.). Ad. Svelle, Lillestrøm

Figur 4. Funn av hvitvingesvarterne fordelt på tidagersperioder. Records of White-winged Tern by 10-day periods (red colour indicates multiple birds).

11.–12.6* (F) (*S.J. Kalvatn, A.B. Simonsen mfl.). Ad. Saltnesstranda, Fredrikstad 13.7 (T. Holmen).

(Store deler av Europa og østover til Sentral-Asia; europeiske fugler overvintrer langs kysten av Vest-Afrika). Tre funn i løpet av rapportåret er en liten forbedring fra de to foregående årene som begge hadde kun ett enkelt funn av arten. Den geografiske dominansen til Sørøstlandet fortsetter, og man må faktisk tilbake til 2019 for å finne forrige observasjon av dvergterne vest for Oslofjorden. Sesongmessig passer årets funn godt inn i det etablerte mønsteret fra de siste 20 årene der samtlige funn fordeler seg fra begynnelsen av mai til midten av august.

Hvitvingesvarterne *Chlidonias leucopterus* (2, 80/91, 2/3)

2022 VIKEN: 2 ad. Skinnerflo, Råde 18.5* (F) (*A. Larsen mfl.).

NORDLAND: Ad. Ramberg, Flakstad 15.–16.7* (F) (J. Wilson).

(Øst-Europa, Sentral- og Øst-Asia; overvintrer i Afrika, Sørøst-Asia og Oseania). Etter det første blanke året på 15 år i 2021 var det hyggelig igjen å få besøk av denne elegante sumpterna. De to fuglene fra Råde passer fint inn i funntoppen på

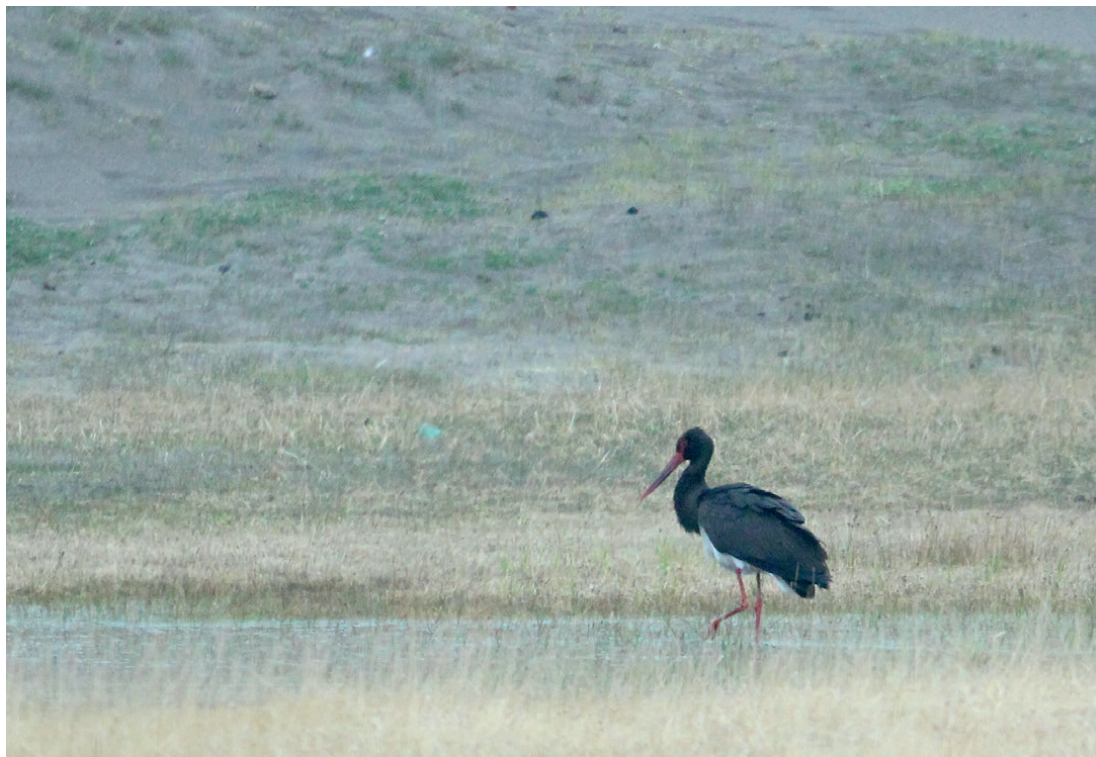
våren, en periode som står for brorparten av observasjoner av flere fugler sammen. Etter at vårtrekket er overstått er det tydeligvis en del fugler som streifer omkring nordvest for hekkeområdene, funnstatistikken i Norge viser i hvert fall en nokså jevn forekomst fra midten av juni og ut august (Figur 4).

Poseidon-/portugiserlire

Calonectris diomedea/borealis (0, 45/47, 1)

2022 VESTFOLD OG TELEMARK: 1K+ Jomfruland, Kragerø 10.8 (O. Nordsteien).

(Middelhavet (poseidonlire) og østlige del av Atlanterhavet sør for 40°N (portugiserlire); utenom hekkesesongen i store deler av Atlanterhavet). «Gulnebblire» viser noe overraskende en fallende funnfrekvens her til lands, og tilstrekkelig dokumenterte funn av artsparet er langt fra årlig. Denne tendensen sammenfaller ikke med våre nærmeste naboland, noe som fremmer tanken om at redusert aktivitet blant sjøfuglentusiaster kan være en del av årsaken til den lavere funnfrekvensen i Norge. Sverige og Danmark fikk begge sitt første funn av poseidonlire i september 2022, da en fugl først ble sett langs vestkysten av Sverige før samme individ dukket opp på nordkysten av Sjælland. Til alt overmål ble samme fugl funnet igjen ved Skagen der den

Svartstork (*Black Stork, Ciconia nigra*) Persfjorden, Vardø (TF) 4. juni 2022. Tidenes nordligste svartstork fremstår noe malplassert i det arktiske landskapet på nordsiden av Varangerhalvøya. Foto: Anders Faugstad Mæland.

var stasjonær i flere dager. Portugiserlire er tidligere fotodokumentert én gang i både Danmark og Sverige. Den noe overraskende jevne fordeling mellom dokumenterte funn av de to søsterartene gir således støtte til de nordiske sjeldenhetskomiteenes tilnærming med å publisere funn som ubestemt til art med mindre gode foto foreligger.

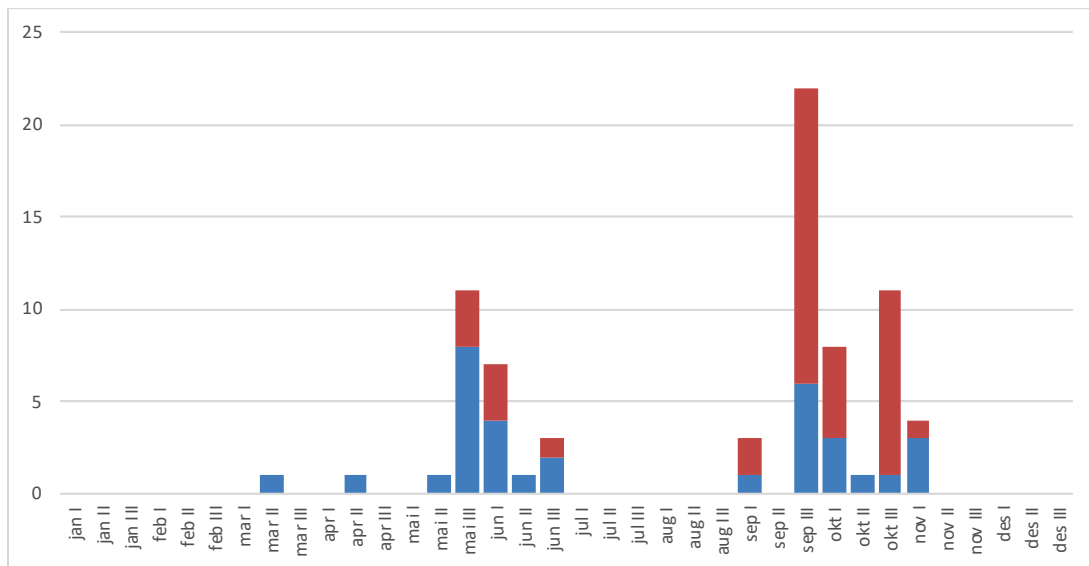
Balearlire *Puffinus mauretanicus* (3, 56/57, 2)
2022 ROGALAND: 1K+ ptNV Barmesholmen, Utsira 6.10 (A. Landsverk).
1K+ ptS Revtangen, Klepp 6.10 (*E. Helgesen, H. Hveding).

(Vestlige Middelhavet, utenom hekkesesongen nord til Den engelske kanal). Observasjonen fra Revtangen ble gjort om lag halvannen time etter observasjonen fra Utsira. Det kan derfor ikke utelukkes at det var samme individ som ble sett begge stedene. Denne dagen var imidlertid en meget god sjøfugldag på Utsira med bl.a.

268 grålrirer *Ardenna grisea*. På Revtangen var dekningen ikke like god som på Utsira, men 16 grålrirer ble sett også der. Det er ikke selvsagt at det var samme individ som ble sett begge steder og de to observasjonene regnes derfor som separate funn.

Svartstork *Ciconia nigra* (6/8, 30/32, 1)
2022 TROMSOG FINNMARK: Ad. Persfjorden, Vardø 4.–5.6* (F) (*A. F. Mæland mfl.).

(Pyrenéhalvøya, Sentral- og Øst-Europa gjennom Asia til Stillehavskysten; europeiske fugler overvintrer i Afrika sør for Sahara). Det må ha vært litt av en overraskelse å oppdage denne fuglen i tundralandskapet på nordsiden av Varangerhalvøya. Fra tidligere er svartstork ikke funnet lenger nord i Norge enn på Vikna, Trøndelag, og det spørres om ikke dette også er verdens nordligste funn av arten. Fuglen ble sist sett da den skrudde seg opp sammen med fem havørn *Haliaeetus albicilla* og slapp seg mot

Figur 5. Daterte funn av skjestork fordelt på tidagersperioder. Records of Eurasian Spoonbill by 10-day periods (red colour indicates multiple birds).

vest. Merk at antall historiske funn har blitt nedjustert ettersom observasjonene fra Rakkestad i april 1882 (Collett 1894) regnes som ett funn av tre individer, samt at et funn fra 1966 ikke lenger anses å være tilstrekkelig dokumentert. Se lenger bak i rapporten for sistnevnte.

Stork *Ciconia ciconia* (18/23 etter 1920, 106/118, 1)
 1987 AGDER: 2K+ Nedenes og Natvig, Arendal 7.–15.5* (F) (D. Dahl, P. Kristensen mfl.).
 2022 VIKEN: 2K+ Klommestein, Ås 17.–18.4* (F) (*K. Larsen mfl.).

(Sør- og Sentral-Europa til Sentral-Asia, Nordvest- og Sør-Afrika; overvintrer i Afrika sør for Sahara). Kun ett funn er en svak forekomst, men i snitt har det ikke blitt gjort mer enn to funn i året de siste 30 årene. Stork oppfattes gjerne som vanligere enn den faktisk er i Norge siden det er store fugler som farter vidt omkring og lett blir lagt merke til også av «menigmann».

Bronseibis *Plegadis falcinellus* (11/13, 20/24, 1)
 2022 ROGALAND: 1K+ Rabbamarkje, Utsira 16.10* (F) (*G. S. Heggland mfl.).

(Nesten kosmopolitisk; de nærmeste populasjonene finnes fra Sør-Europa til Sentral-Asia).

Dato for årets fugl passer godt inn i det tidligere mønsteret der totalt 25 av funnene er gjort på høsten fra september til desember, med et tyngdepunkt i første del av perioden. Utover disse foreligger fire spredte vår- og sommerfunn fra mai til juli foruten to udaterte funn fra første halvdel av 1800-tallet. Geografisk er funnene spredt over samtlige av landets fylker inkludert Oslo. Årets funn var imidlertid det første fra Utsira hvis artsliste dermed kommer opp i 341 arter inklusiv tre ubestemte artspaar.

Skjestork *Platalea leucorodia* (7/22, 29/55, 1)
 2022 VIKEN: Ad. Øra, Fredrikstad 31.5–2.6* (F) (*P.-A. Johansen mfl.).

(Sør- og Sentral-Europa nord til Danmark og videre østover gjennom Asia til Stillehavet; europeiske fugler overvintrer rundt Middelhavet og i Nord-Afrika). Skjestork har vært årlig i Norge siden 2017 og av de ti funnene i denne perioden stammer kun ett fra høsten. Går man lenger tilbake i tid var høstfunn normalen. Som tidligere bemerket i NSKFs publikasjoner finnes årsaken til dette skiftet i en raskt økende bestand på andre siden av Nordsjøen. Skjestork gjeninnvandret som hekkefugl til Danmark i 1996 og bestanden hadde økt til 460 par i 2019. Det er også interessant å merke seg at arten der har en

Natthege (*Black-crowned Night Heron*, *Nycticorax nycticorax*) Finnøy, Ålesund (MR) 14. oktober 2022. Natthege er en typisk vårart i Norge, men de få høstfunnene som finnes dreier seg i likhet med årets fugl om ungfugler. Foto: Tor Strømme.

tidlig ankomst, allerede i begynnelsen av mars, med en topp i begynnelsen av april (Christensen mfl. 2022). I Norge ligger derimot funntoppen vesentlig seinere på våren, i månedsskiftet mai/juni (Figur 5).

Rørdrum *Botaurus stellaris* (23/25, 113 til 2016, –)
1990 VIKEN: 2K+ ♂ sy. Hemnessjøen, Aurskog-Høland 19.5 og 22.6 (*A. Haga mfl.).

(Europa nord til Danmark og sørlige Sverige og videre østover gjennom Asia til Stillehavet). Arten ble tatt ut av NSKFs rapporteringsliste fra og med 2017. Upubliserte funn fra 2016 og tidligere ønskes imidlertid fremdeles innsendt til komiteen.

Natthege *Nycticorax nycticorax* (4, 18, 1)
2022 MØRE OG ROMSDAL: 1K Finnøy fergekai, Ålesund 14.10* (F) (T. Strømme).

(Nesten kosmopolitisk, de nærmeste populasjonene finnes fra Sør-Europa til Sentral-Asia; europeiske fugler overvintrer i Afrika sør for Sahara).

Natthege er i Norge en nokså typisk vårart, med halvparten av funnene fra mai. Spredte vårfunn finnes imidlertid fra slutten av mars til midten av juni samt et nokså overraskende funn av en juvenil fugl fra Sævareid, Vestland 31. juli 1984. Årets funn var bare det fjerde høstfunnet, alle ungfugler. En ungfugl som ble fotografert i Tysvær, Rogaland i romjulen 2006 er det eneste vinterfunnet.

Kuhege *Bubulcus ibis* (0, 18/20, 5/8)
2022 AGDER: 1K+ Sangvik, Kristiansand 7.11* (F) (*O. Tobiassen, O. Kindberg mfl.). 1K+ Lista flyplass, Farsund 9. –17.11* (F) (K. A. Jensen, J. O. Nybo mfl.).
MØRE OG ROMSDAL: 2K+ Røald, Vigra, Giske 3.5 (E. Blindheim). 2K+ Vikebukt, Vestnes 14.–15.5* (F) (*K. Midtsæter mfl.).
TRØNDELAG: 2K+ Storfosna, Grande og Døsvika, Ørland 16.4* (F) (S. J. Moen, J. K. Paulsen, A.-L. Pedersen, J. Salater). 2K+ Halvspannet, Indre Fosen 19.4–1.5* (F) (*O. J. Lindgaard, J. Eilertsen

mfl.). 2K+ Vikaleiret og Bjørnstad, Frosta, og Skatval, Stjørdal 20.–24.4* (F) (*T. H. Viken, J. M. Dybvad, Ø. Wollan). 3 1K+ Titran, Frøya 30.10* (F) (*O. H. Tunheim, J.-E. Eilertsen mfl.). 2 1K+ Skei, Leka 4.11* (F) (T. Hagen). NORDLAND: 2 1K+ Strand, Lødingen 7.11* (V) (O. M. Sande).

(Sør-Europa, Afrika, Nord- og Sør-Amerika). Rekordåret 2021 ble fulgt opp av et nytt godt år i 2022. Som foregående år er funnmassen uoversiktlig og vurderingen av antall funn baserer seg til en viss grad på kvalifisert gjetning. Observasjonene fra Søgne og Lista, Agder i november dreier seg etter all sannsynlighet om samme individ og teller som ett funn. Vårobservasjonene fra Midt-Norge er verre å vurdere, men på grunn av overlappende datoer dreier det seg om minst to ulike fugler der observasjonene fra Ørland og Indre Fosen antas å være samme fugl, mens fuglen fra Stjørdal og Frosta nødvendigvis må være et annet individ. De seinere observasjonene fra Møre og Romsdal i mai antas å omfatte én eller begge av fuglene fra Trøndelag. Høstfunnene er om mulig enda vanskeligere å bli klok på, men rekordflokken på tre individer fra Titran regnes som et separat funn. De to observasjonene av to individer fra Leka 4. november og Lødingen tre dager seinere antas under tvil å dreie seg om fugler som har fulgt kysten nordover og telles derfor som ett funn. Det gir en årstotal på fem funn av åtte individer. Om denne utviklingen fortsetter skal man ikke se bort fra at kuhegre følger de to andre hvite hegreartene ut av NSKFs rapporteringsliste innen overskuelig fremtid. Kuhegre har vært årlig forekommende i Norge siden 2014.

Gåsegribb *Cypus fulvus* (0, 0, 1)

2022 TROMS OG FINNMARK: 3K+ Sirbma, Tana 30.5* (F) (*L. Bakker mfl.).

(Pyrenéhalvøya, spredt i Sør-Europa, og videre fra Tyrkia og Kaukasus til Sentral-Asia). Ny art for landet! Omstendighetene rundt dette første-funnet er beskrevet av Bakker (2022). Fuglen ble sett flygende oppover på norsk side av Tana-elva av en gruppe fuglekikkere fra Nederland

som befant seg på den finske siden av elva. Mer internasjonalt kan det neppe gjøres. Selv om gåsegribb ikke var et helt uventet tillegg til Norges fuglefauna, var det nok ikke ventet at førstefunnet skulle bli gjort så langt nord. Trolig er dette det nordligste funnet av arten i verden. Gåsegribb har de seinere årene blitt et nokså regelmessig skue så langt nord som Nederland. Også i Danmark har funnfrekvensen økt betraktelig med ni av totalt tolv funn fra de siste ti årene, bl.a. en flokk på hele 34 individer i juni 2016. I Finland er det gjort 15 funn, men kun to fra de siste 15 årene, sist i 2016. I Sverige er arten også meget sjelden med kun fire funn, sist i 2013. Disse forskjellene i funnmønster kan tyde på at fugler som er sett i Fennoskandia gjerne har en annen, mer østlig opprinnelse enn i kontinentale Europa der flere individer har blitt sporet tilbake til bestanden på Pyrenéhalvøya.

Steppehauk *Circus macrourus* (23, 148 til 2013, –)

2005 SVALBARD: 2K Akseløya, Spitsbergen ultimo mai* (F) (*S. M. Våtvik, L. Nilsen).

(Finland og Hviterussland til Sentral-Asia; overvintrer i Afrika sør for Sahara og i India). Arten ble tatt ut av NSKFs rapporteringsliste fra og med 2014. Upubliserte funn fra 2013 og tidligere ønskes imidlertid fremdeles innsendt til komiteen. Dette er det første funnet fra Svalbard og trolig verdens nordligste observasjon av arten.

Enghauk *Circus pygargus* (2, 105, 4)

2022 VIKEN: Ad. ♂ Røtne, Fredrikstad 6.6 (M. Nilsen).

INNLANDET: Ad. ♀ BT-banen, Åmot 1.5* (F) (Å. Westgård).

AGDER: Ad. ♀ Åros, Kristiansand 13.5* (F) (O. Kindberg).

TROMS OG FINNMARK: Ad. ♂ Store Salttjern, Vadsø 22.5* (F) (E. Stubbs).

Ad. ♂ Ferdesmyra, Sør-Varanger 16.–19.6* (F) (*K. Klungland mfl.).

(Europa nord til Danmark og Sørøst-Sverige og videre østover til Sentral-Asia; overvintrer i Afrika sør for Sahara og i India). Enghauk har blitt funnet kun én gang tidligere i vårt nordligste fylke. På bakgrunn av dette regnes observa-

Gåsegribb (Griffon Vulture, *Gyps fulvus*) Sirbma, Tana (TF) 30. mai 2022. Denne gåsegribben ble fotografert så vidt innenfor landets grenser og utgjør første funn av arten i Norge. Fotos: Larissa Bakker.

Tårnugle (Western Barn Owl, *Tyto alba*) Store Færder, Færder (VT) 11. oktober 2022. Denne fuglen viser typisk utseende for underarten guttata, men på grunn av stor variasjon hos de ulike underartene har NSKF valgt å publisere alle funn fra rapportåret uten underart angitt. Foto: Fredrik Kræmer.

sjonene fra Vadsø og Sør-Varanger trolig å dreie seg om samme individ på tross av relativt stor avstand mellom lokalitetene og observasjonsdatoene. Heller ikke Innlandet er bortskjemt med funn av arten, noe som kunne fortsatt om ikke bildene av årets fugl hadde blitt oppdaget på nettet. Agder og Viken er derimot blant landets beste fylker for enghauk, og årets funn fra disse fylkene avviker ikke fra forventet funnmønster.

Tårnugle *Tyto alba* (12, 14, 3)

2022 VESTFOLD OG TELEMARKE: 1K+ Store Færder, Færder 11.–12.10* (F) (*J. F. Karlsen, S. Eide, F. Kræmer mfl.). 1K ♂ rm. Jomfruland, Kragerø 2.–20.11* (F) (*O. Nordsteien mfl.).
AGDER: 2K+ Høyland, Lindesnes 14.5* (F) (*H. Pettersen, K. M. Torland mfl.).

(Europa nord til Skottland og Danmark, også Midtøsten og Afrika). Tre funn er en tangering av rekordåret 2005. Alle de tre fuglene var av varierende grad mørke på undersiden noe som tradisjonelt sett skulle tilsi at det var fugler av den østlige underarten *guttata*, men de publiseres her uten underart. Det skyldes at variasjonen innad hos både *guttata* og *alba* er større enn tidligere antatt, slik at bare fugler som har verifisert opprinnelse i form av ringmerkingsgjenfunn vil bli publisert som tilhørende den ene eller andre underarten. Pr. dags dato finnes det to slike ringmerkingsgjenfunn fra Norge, begge av fugler ringmerket som reirunger innenfor utbredelsen til *guttata*. Underarten *guttata* beholdes derfor på Norgeslisten, mens *alba* strykes. Se mer om dette under revurderinger og rettelser lenger bak i rapporten.

Blåråke *Coracias garrulus* (30 etter 1865, 15, 1)

2022 ROGALAND: 1K Madla, Stavanger 15.10* (F) (A. Ommundsen).

(Sør- og Sørøst-Europa, Vest-Asia og Nordvest-Afrika; overvintrer i Afrika sør for Sahara). Dette er det første funnet i Norge siden en stasjonær ungfugl ved Jåbekk, Lindesnes 22. september–26. oktober 2018. Dessverre var årets fugl langt mer flyktig. Siden sist arten

figurete i en NSKF-rapport har den samlede funnmengden blitt gjennomgått. Blåråke hekket på Sjælland, Danmark frem til 1868 (Christensen mfl. 2022) og i Sverige frem til 1967 da siste hekkfunn ble gjort på Fårö, Gotland (SOF 1990). Også i Norge var arten mer regelmessig forekommende i eldre tider og er omtalt som påtruffet her til lands allerede av Brännich (1764). Collett (1869) omtaler også arten som jevnlig forekommende, bl.a. påtruffet «... oftere i Trakterne om Chr.fjorden ...» og «I Nedenæs er den ligeledes ofte fældet, det siste ved Grimstad Vaaren 1865 af en Flok paa 3 Indiv.». Haftorn (1971) lister funn bare etter 1865 og NSKF har valgt en tilsvarende tilnærming for funnummerring. Merk at NSKF anser to av de nyere funnene gjengitt av Haftorn som utilstrekkelig dokumentert (se lenger bak i denne rapporten). For en komplett liste over anerkjente funn etter 1865 henvises det til *artsobservasjoner.no*.

Rødfalk *Falco naumanni* (0, 2, 1)

2022 ROGALAND: Ad. ♂ Tjøstheim, Karmøy 3.6* (F) (F. Steinkjellå).

(Middelhavsområdet, videre gjennom Midtøsten, Sentral-Asia til nordøstre Kina; overvintrer i Afrika sør for Sahara). De to tidligere funnene utgjøres av en 2K hann som ble funnet død på dekk på en reketrål ved Hopendjupe, Barentshavet 25. juli 1996 og en voksen hann på Lista, Agder 31. mai 2013. Årets funn fra Karmøy viser flere likhetstrekk, inkludert det skuffende faktum at bare finneren fikk oppleve den. Også i resten av Norden faller funntoppen i mai/juni. Danmark har ti funn, Finland seks og Sverige atten. Alle disse landene har også funn av ungfugler fra høsten, en drakt som er betydelig mer krevende å skille fra tårnfalk *F. tinnunculus* og dermed fort kan være oversett.

Rødøyevireo *Vireo olivaceus* (0, 3, 1)

2022 ROGALAND: 1K Hovland, Utsira 2.10* (F) (*M. R. Hedén, G. Eriksson mfl.).

(Nord-Amerika; overvintrer Sør-Amerika). Også forrige funn i Norge ble gjort på Utsira: 9.–11. oktober 2019. Landets to første funn stammer også fra Rogaland, hhv. Kvitsøy

Rødfalk (Lesser Kestrel, *Falco naumanni*) Tjøstheim, Karmøy (RO) 3. juni 2022. Årets fugl var i likhet med de to foregående en hann. Når får vi vårt første funn av et hunnfarget individ? Foto: Frank Steinkjellå.

Rødøyevireo (Red-eyed Vireo, *Vireo olivaceus*) Hovland, Utsira (RO) 2. oktober 2022. Rødøyevireo viser en svært konsentrert forekomst i Norge både geografisk og sesongmessig. Foto: Torborg Berge.

2. oktober 2014 og Karmøy 3. oktober samme år. Med andre ord en konsentrert forekomst både mht. dato og geografi. Årets fugl ble funnet samme dag som en gråkinnskogtrost ble fanget på øya, begge trolig nyankomne i forbindelse med en varmfront som krysset Atlanteren dagene i forveien.

Rosenvarsler *Lanius minor* (2, 60, 1)

2022 ROGALAND: 2K+ Siradalen, Utsira 10.–16.10* (F) (*E. Gjerde, K. M. Jekteberg mfl.).

(Sørøst-Europa til Sentral-Asia; overvintrer i sørlige Afrika). Kun ett funn er under gjennomsnittet for det siste tiåret. Som ofte tilfellet ved høstfunn av varslerarter var denne femte fuglen fra Utsira en voksen fugl, mest trolig en hann.

Rødhodevarsler *Lanius senator* (6, 44, 2)

2022 AGDER: 3K+ ♂ Lista fyr, Farsund 16.5* (F) (*G. Gundersen mfl.).
ROGALAND: 2K ♀ Eigerøy fyr, Eigersund 2.–4.6* (F) (*J. T. Rødland mfl.).

(Middelhavsområdet til Sørvest-Asia; overvintrer i Vest- og Sentral-Afrika). Det siste tiåret har produsert 20 funn av rødhodevarsler, hvilket betyr at årets to funn må kunne sies å være en gjennomsnittlig forekomst. Agder og Rogaland står for over to tredeler av den norske funnmassen og Lista er landets nest beste område med totalt 11 funn, bare slått av Utsira som har 12. I Sverige ble det gjort tre funn i rapportåret, utrolig nok alle fra øya Utlängan, Blekinge i mai/juni. Verken Danmark eller Finland hadde funn av arten i 2022.

Amursvale *Cecropis daurica* (1, 117/121, 3)

2022 VESTFOLD OG TELEMARK: 2K+ Børsesjø, Skien 11.5* (F) (*J. H. Magnussen mfl.).
AGDER: 2K+ Fuglevika, Farsund 4.6 (T. B. Vestøl).

C. d. rufula (0, 93/97, 1)

2005 VESTFOLD OG TELEMARK: 2K+ Svenner, Larvik 23.5 (*A. F. Mæland, K. A. Monrad, G. I. Ruud).

2022 NORDLAND: 2K+ Hauknes, Rana 11.5* (F) (K. Lorentsen).

(Middelhavsområdet, Midtøsten og Sentral-Asia; overvintrer i Afrika sør for Sahara). Tre funn er under gjennomsnittet for det siste tiåret, noe som nok i stor grad skyldes en kald vær-type i artens funntopp i april/mai. Den vestlige underarten *rufula* er dominerende i det norske funnmaterialet, men av årets tre funn var det bare fuglen fra Rana som ble dokumentert tilstrekkelig godt til at underart kunne fastslås med sikkerhet.

Eikesanger *Phylloscopus bonelli* (1, 14, 1)

2022 ROGALAND: 1K Herberg, Utsira 24.9–1.10* (F, L) (*A. Grimsby mfl.).

(Sørvest-Europa og Nordvest-Afrika; overvintrer i Vest-Afrika). Dette er det femte funnet av eikesanger på Utsira og det tiende i Rogaland. Samtlige av disse er gjort på høsten. Faktisk er det bare førstefunnet fra Svenner, Larvik 27. mai 1971 som er gjort på våren. De påfølgende 15 stammer alle fra høsten. Mangelen av vårfunn blir enda mer påfallende når man sammenligner med resten av Norden der de totalt 26 funnene fordeler seg helt likt mellom vår og høst. I 2022 ble det derimot ikke gjort verken vår- eller høstfunn i noen andre nordiske land.

Blekbrynsanger *Phylloscopus humei* (0, 56, 6)

2022 VIKEN: 1K+ Storøya, Fornebu, Bærum 5.–19.12* (F, L) (*S. Rix mfl.). 1K+ Hundsundpollen, Fornebu, Bærum 9.–11.12* (F) (*T. Lyche, B. O. Tveit mfl.).
AGDER: 1K+ Hasseltangen, Grimstad 30.10* (F) (*R. J. Fjærbu mfl.).
ROGALAND: 1K+ Vigdel, Sola 24.–26.10* (F) (*Ø. Egeland, K. Mjølshes mfl.). 1K+ rm. Søre merkeskog, Utsira 5.11* (F) (*T. W. Andersen mfl.). 1K+ Sandve, Karmøy 19.–20.11* (F) (*H. J. Alfsen, F. Steinkjellå mfl.).

(Sentral-Asia fra Altaj til Nordvest-Himalaya og Kina; overvintrer i India og Sørøst-Asia). Omstendighetene rundt de to funnene på Fornebu er nærmere omtalt av Rix (2023). Dette er kun

Blekbrynsanger (Hume's Leaf Warbler, Phylloscopus humei) Storøya, Fornebu, Bærum (VI) 16. desember 2022. Her sammen med en sibirgransanger P. collybita tristis til høyre. Fra denne vinkelen i svakt vinterlys fremstår de to artene påfallende like. Foto: Simon Rix.

andre og tredje funn fra Viken. Interessant nok gjelder også det første en fugl som ble funnet i begynnelsen av desember, nærmere bestemt på Fenstad, Nes 4. desember 2013. Det eneste øvrige vinterfunnet i Norge er også fra Sørøstlandet: Klåstadkilen, Larvik 30.–31. desember 2013. De resterende funnene fra rapportåret passer godt inn i det etablerte funnmønsteret som utover de nevnte vinterfunnene alle dreier seg om høstfunn. Rogaland står for nærmere halvparten av alle norske funn, mens Agder noe overraskende har hatt besøk av arten kun én gang tidligere.

Viersanger *Phylloscopus schwarzi* (0, 20, 6)
2022 AGDER: 1K+ Lista fyr, Farsund 4.10
(*G. Gundersen, A. López).

ROGALAND: 1K Klovning, Utsira 2.10*
(F) (*K. Johannessen, *C. Lie mfl.). 2 1K
rm. Søre merkeskog, Utsira 10.10* (F),
én til 11.10 (T. W. Andersen, J. L. Hals
mfl.). 1K+ Vidding, Kvitsøy 10.–11.10*
(F) (*B. Mo mfl.). 1K Brusand camping,
Hå 15.10* (F) (*S. Eldøy, I. Ekeland).

(Sørøst-Sibir fra Altaj til Stillehavet samt nordlige Mongolia; overvintrer i Sørøst-Asia). De to fuglene fra Utsira 10. oktober ble fanget tilfeldig med et par timers mellomrom og regnes derfor som to separate funn. Det gir totalt seks funn i rapportåret, noe som er en tredobling av tidligere årsrekord. Også i resten av Skandinavia hadde viersangeren en rekordartet opptreden høsten 2022. Årets funn forsterker ytterligere det særdeles konsentrerte funnmønsteret her

til lands. Hele 70 % av funnene stammer fra Rogaland, der Utsira med sine elleve funn står for majoriteten. Kvitsøy og Lista har begge hatt besøk av arten én gang tidligere, mens fuglen fra Brusand noe overraskende er det første fra Jæren. Sistnevnte fugl fløy mot et vindu og oppbevares nå i samlingen til Stavanger museum. Et annet særtrekk ved den norske forekomsten er den konsentrerte funnperioden, der to tredeler av observasjonene er gjort i løpet av de første ti dagene av oktober.

Brunsanger *Phylloscopus fuscatus* (1, 88, 7)

2022 OSLO: 1K+ Østensjøvannet, Oslo 14.–16.10 (*S. Rix mfl.).
AGDER: 1K+ Lista fyr, Farsund 10.10 (B. Grimsby).
ROGALAND: 1K+ Austre plantning, Utsira 14.10* (F) (*T. Berge mfl.).
1K+ Røvær, Haugesund 15.10* (F) (J. K. Ness). 1K+ Grødalandskogen, Hå 21.–23.10* (F, L) (*S. Lode mfl.). 1K+ Tjøsvollvatnet, Karmøy 25.–27.10* (F) (*F. Steinkjellå mfl.).
TRØNDELAG: 1K rm. Kjervågsund, Titran, Frøya 30.9–1.10* (F) (*A. Espelien mfl.).

(Sibir, Mongolia og nordlige Kina; overvintrer fra Nordøst-India til Sørøst-Asia). Etter to høstsesonger med rekordopptredener var årets forekomst mer moderat. En årsak kan være ugunstige værforhold mot slutten av høsten; i hvert fall endte «brunsanger-høsten» 2022 relativt tidlig, helt uten funn fra november. Fuglen fra Østensjøvannet er den første for Oslo og indre deler av Østlandet som helhet.

Ospesanger *Phylloscopus plumbeitarsus* (0, 1, 2)

2022 VESTLAND: 1K+ Grønehøyen, Fedje 1.10* (F) (*O. Heggøy mfl.).
NORDLAND: 1K Brasen, Røstlandet, Røst 23.–26.9* (F) (*S. Baines mfl.).

(Sørøstre Sibir og Mandsjuria; overvintrer i Sørøst-Asia). Det eneste tidligere publiserte funnet stammer fra Bulandet, Askvoll, Vestland 24. september 2013. Med andre ord sammenfaller de tre funnene svært godt med hensyn

til dato. Sammenlignet med den mest opplagte forvekslingsarten østsanger, så grupperer de norske funnene av ospesanger seg helt på «halen» av høstfunnene. Det er med andre ord god grunn til å studere og dokumentere funn av «østsangere» fra slutten av september nøye. Også gulbrynsanger *P. inornatus*, einersanger *P. nitidus* og lappsanger *P. borealis* er mulige forvekslingsarter. Avgjørende karakterer for å skille disse ligger i detaljer på vinge- og hodetegninger, så nøyaktig dokumentasjon av disse karakterene er nødvendig for sikker identifikasjon. van der Vliet mfl. (2001) anbefales for de som ønsker å sette seg dypere inn i denne bestemmelsesproblematikken.

Østsanger *Phylloscopus trochiloides*

(2, 130/135, 3)
2022 ROGALAND: 1K rm. Revtingen OS, Klepp 25.9* (F) (*A. T. Mjøs mfl.).
TRØNDELAG: 1K+ Sklinna, Leka 14.8* (F) (T. Reinsborg, M. Myklebust mfl.).
TROMS OG FINNMARK: 2K+ ♂ sy. Melkefoss, Sør-Varanger 10.6* (F, L) (J. Langbråten).

(Nordøst-Europa til Vest-Sibir; overvintrer i India og Sørøst-Asia). Tre funn er en klar forbedring av fjorårets svake forekomst, men fremdeles under gjennomsnittet på fem funn det siste tiåret. Observasjonene fra Trøndelag og Finnmark er gjort på sesongmessig typiske datoer, dog er østsanger en meget sjelden art i begge fylker med kun tre tidligere funn. Rogaland er på den annen side landets klart beste fylke for arten med totalt 50 funn. Funndatoen er imidlertid helt på tampen av sesongen med kun to seinere høstfunn.

Åkersanger *Acrocephalus agricola* (0, 45, 1)

2022 AGDER: 1K rm. Slevdalsvann, Farsund 17.8* (F) (*J. Klein, N. H. Lorentzen mfl.).

(Svartehavet til Sentral-Asia; overvintrer i India). Lista fuglestasjon har drevet nettfangst i takrørskogen ved Slevdalsvann i to perioder, hhv. 1990–2001 og 2017–2022. I den første perioden ble det fanget fem åkersangere, mens det i siste periode er fanget syv individer på halvparten så mange sesonger. Fangstoppsettet har ikke

Viersanger (Radde's Warbler, *Phylloscopus schwarzi*) Klovning, Utsira (RO) 2. oktober 2022. Med seks funn ble årsrekorden for arten tredoblet i løpet av rapportåret. Foto: Tore Vang.

Ospesanger (Two-barred Warbler, *Phylloscopus plumbeitarsus*) Røstlandet, Røst (NO) 23. september 2022. Ospesanger har mange likhetstrekk med lappsanger *P. borealis*, men skilles forholdsvis enkelt fra denne på lang første håndsvingfjær som strekker seg langt bak tuppen av hånddekkerne. Foto: Steve Baines.

vært likt i de to periodene, men gir likevel en indikasjon på at arten reelt sett har blitt vanligere i løpet av de siste par tiårene. Årets fugl er den tidligste ungfuglen i Norge noensinne.

Tykknebbssanger *Arundinax aedon* (0, 2, 1)

2022 ROGALAND: 2K+ rm. Revtangen OS, Klepp 30.8* (F) (*H. Husebø, A. T. Mjøs mfl.).

(Sørøstre Sibir, Mongolia og Mandsjuria; overvintrer i India og Sørøst-Asia). Begge de tidligere funnene stammer fra Utsira, hhv. 6.–8. oktober 2004 og 3. oktober 2005. Fra resten av Europa er det gjort ytterligere syv funn fordelt med seks fra Shetland og ett fra Finland. Med unntak av en vårfugl fra Shetland 16. mai 2003 er alle tidligere funn i Europa gjort i perioden fra 14. september til 11. oktober. Fuglen fra Revtangen skiller seg dermed ut med tidlig funndato, og ved å være det første høstfunnet av en voksen fugl. Omstendighetene er nærmere omtalt av Mjøs (2022).

Sumpsanger *Locustella luscinioides* (2, 37, 3)

2022 AGDER: 2K+ rm. Lista fyr, Farsund 20.4* (F) (*R. Piculo mfl.). 2K+ ♂ sy. Slevdalsvann, Farsund 20.5 (*K. S. Olsen, T. B. Vestøl).
TRØNDELAG: 2K+ ♂ Kvernhusvik, Hitra 11.6–10.7* (F) (*R. Haugen, F. Schevig mfl.).

(Europa nord til Danmark og Sør-Sverige, videre østover til Sentral-Asia, Nordvest-Afrika; overvintrer i Afrika sør for Sahara). Fuglen som ble ringmerket ved Lista fyr er den tidligste i Norge med 17 dagers margin. Forrige rekord var fra Orrevatnet, Rogaland 7. mai 2018. Det kan ikke utelukkes at den syngende hannen fra Slevdalsvann en måned seinere var samme individ, men også den fuglen ble observert kun én dag på en godt dekket lokalitet og var derfor trolig et individ på trekk. En langt mer stasjonær fugl var hannen som holdt til på Hitra én måned på forsommeren. Dette er det første funnet for Trøndelag og samtidig det nordligste vårfunnet her til lands. Tre funn er en tangering av årsrekorden for arten.

Rødbrystsanger *Curruca iberiae* (1, 5, 3)

2022 AGDER: 2K ♂ rm. Lebeltet, Lista fyr, Farsund 19.–25.4* (F) (*B. Grimsby mfl.).
ROGALAND: 2K ♂ rm. Søre merkeskog og Sørøvågen, Utsira 17.–19.4* (F, DNA) (*T. W. Andersen, G. Mobakken mfl.). 2K ♂ rm. Nordvik og Herberg, Utsira 19.–27.5* (F) (*I. Grimsby mfl.).

(Pyrenéhalvøya, Sør-Frankrike og Nordvest-Afrika; overvintrer i Vest- og Sentral-Afrika). De to aprilfunnene er de tidligste noensinne av noen art i rødstrupesanger-komplekset og bidrar til å bekrefte antagelsen om at den vestlige rødbrystsangeren i gjennomsnitt har en tidligere ankomstdato enn den østlige motparten rødsmeckesanger. Dato alene er selvsagt ikke tilstrekkelig for identifikasjon, noe som understrekes av maifuglen fra Utsira som med siste observasjonsdag utgjør ekstremumsdato. Ellers kan det være verdt å merke seg at kun én av årets fugler er verifisert med genetiske analyser. De øvrige to publiseres her utelukkende på grunnlag av bilder i hånd samt beskrivelse av loddelyd.

Rødsmeckesanger *Curruca cantillans* (0, 37, 3)

2022 VESTFOLD OG TELEMAR: 3K+ ♂ Jomfruland, Kragerø 15.5* (F) (*F. Gravklev, S. T. Lunde, O. Nordsteien mfl.).
ROGALAND: 2K+ ♂ Tungenes, Randa-berg 19.–22.5* (F, L) (*T. A. Olsen mfl.). 2K F rm. Søre merkeskog, Utsira 31.5* (F) (*Ø. B. Nilsen mfl.).

(Sør-Italia, Balkan og Vest-Tyrkia; overvintrer i Sahel-beltet i Afrika). Tre funn er omtrent på gjennomsnittet for det siste tiåret. Rogaland står for halvparten av Norges funn, mens Jomfruland også har hatt besøk av sikkert bestemte rødsmeckesangere to ganger tidligere. Mediandato er 19. mai, noe som betyr at årets forekomst i det store og hele er som forventet. Det kan være interessant å merke seg at over tre fjerdedeler av «rødstrupesangere» som er funnet i Norge det siste tiåret har latt seg bestemme til art. Til sammenligning ble færre enn én fjerdedel bestemt i årene før 2013. Dette må sies å være en rivende utvikling for en identifikasjonsnøtt som for bare få år siden virket langt mindre overkommelig.

Tykknebbssanger (Thick-billed Warbler, *Arundinax aedon*) Revtangen OS, Klepp (RO) 30. august 2022. Et meget uventet funn som er både det tidligste høstfunnet og det første av en voksen fugl på høsten i Vest-Palearktis. Foto: Torborg Berge.

Sumpsanger (Savi's Warbler, *Locustella luscinioides*) Lista fyr, Farsund (AG) 20. april 2022. Dette er det tidligste vårfunnet i Norge med over to ukers margin. Foto: Jarl Marius Abrahamsen.

Rødbrystsanger (Western Subalpine Warbler, *Curruca iberiae*) Lebeltet, Farsund (AG) 20. april 2022. God fotodokumentasjon muliggjør sikker identifikasjon av vanskelige arter. Denne bildeserien er et eksempel til etterfølgelse for fugler som fanges inn for ringmerking. I tillegg til profilbilder er bilder av utspredd vinge og stjert gull verdt. Fotos: Askild Tomren.

Brunkinnskogtrost (Swainson's Thrush, *Catharus ustulatus*) Drange, Kristiansand (AG) 2. oktober 2022. Landets syvende brunkinnskogtrost var den første som ble funnet utenfor Utsira. Foto: Håkon Helleseng.

Rosenstær *Pastor roseus* (24/28, 233/255 til 2011, –)

2001 VIKEN: Ad. Hals, Øvre Eiker juli* (F) (A. Hals).

(Sørøst-Europa, Sørvest-Asia; overvintrer fra India sør til Sri Lanka). Arten ble tatt ut av NSKFs rapporteringsliste fra og med 2012. Upubliserte funn fra 2011 og tidligere ønskes imidlertid fremdeles innsendt til komiteen.

Brunkinnskogtrost *Catharus ustulatus* (1, 5, 1)

2022 AGDER: 1K rm. Drange, Kristiansand 2.10* (F) (*H. Helleseng mfl.).

(Nordlige Nord-Amerika; overvintrer i Mellom-Amerika og nordlige Sør-Amerika). Dette er det første funnet av brunkinnskogtrost i Norge utenfor Utsira. At arten før eller siden skulle dukke opp på andre lokaliteter er knapt noen sensasjon, men at det skulle bli i Randesund rundt

tre km inn fra kysten er mer overraskende. Det er også verdt å merke seg at fuglen ble fanget samtidig som en gråkinnskogtrost gikk i nettet på Utsira. Med syv funn er brunkinnskogtrost den hyppigst forekommende (eksklusivt) amerikanske spurvefuglarten i Norge.

Gråkinnskogtrost *Catharus minimus* (1, 1, 1)

2022 ROGALAND: 1K rm. Søre merkeskog og Herberg, Utsira 2.–9.10* (F) (*T. W. Andersen mfl.).

(Nordøst-Sibir, Alaska og Canada; overvintrer i nordlige Sør-Amerika). Norges første funn dreier seg i likhet med årets fugl om en ringmerket ungfugl fra Utsira, nærmere bestemt 28.–30. oktober 1973. Også andrefunnet var en ungfugl, fra Ona, Møre og Romsdal 8. oktober 2009. Gråkinnskogtrost er den hyppigst forekommende skogtrosten i Europa med hele 66 funn i Storbritannia, 13 i Irland og syv i Frankrike.

Gråkinnskogtrost (Grey-cheeked Thrush, *Catharus minimus*) Herberg, Utsira (RO) 8. oktober 2022. Landets tredje gråkinnskogtrost var en del av et nedfall av amerikanske spurvefugler som også inkluderte en rødøyevireo og en brunkinnskogtrost samme dag. Foto: Torborg Berge.

I Norden er det i tillegg til de norske fuglene gjort fem funn på Island, men ingen i resten av regionen. Også Nederland, Portugal og Tyskland har hvert sitt funn. I 2022 er det imidlertid ikke rapportert noen andre observasjoner enn fuglen på Utsira, som til glede for mange tilreisende først ble gjenfanget i merkeskogene 4. oktober før den slo seg til i Herberg fra 7. til 9. oktober.

Gulltrost *Zoothera aurea* (3, 14, 4)

2022 MØRE OG ROMSDAL: 1K+ Ona, Ålesund 7.–8.10* (F) (*T. H. Hansen mfl.). TRØNDELAGE: 1K+ Kjervågsund, Titran, Frøya 16.–18.9* (F) (*B. Gullaksen mfl.). 1K rm. Sula, Frøya 29.9* (F) (*M. Hegge, *B. Schjølberg mfl.). 1K Sula, Frøya 15.10* (F) (*B. Nyberg, B. Fuldseth, T. Kolaas mfl.).

(Uralfjellene til Sakhalin og Japan; overvintrer i Sørøst-Asia). Årets forekomst blir overgått bare av 2016 da fem fugler ble sett. De to observasjonene fra Sula var definitivt ulike fugler basert på forskjeller i fjærdrakten. Trøndelag går med

det opp til seks funn av arten, én mer enn Nordland og Rogaland. Fuglen fra Kjervågsund var det tidligste høstfunnet med åtte dagers margin, mens den siste fuglen fra Sula tangerte seineste ekstremumsdato. Rapportåret var det femte på rad med funn av gulltrost i Norge og fortsetter en bemerkelsesverdig økning i funnfrekvens med to tredeler av den totale funnmengden gjort de siste syv årene. Også i Storbritannia har gulltrost hatt et oppsving i de seinere årene, men verken Danmark (forrige funn i 2004) eller Sverige (2003) har tatt del i denne utviklingen.

Svartstrupetrost *Turdus atrogularis* (8, 47, 4)

2022 ROGALAND: 1K ♂ Åkra, Karmøy 6.11* (F) (*F. Steinkjellå, M. Skår). TRØNDELAGE: 3K+ ♂ Høgskoleparken, Steinkjer 27.1–9.3* (F) (*B. Benson, J. E. Østnes mfl.). TROMS OG FINNMARK: 2K+ ♂ Ødegård, Malangen, Balsfjord 2.11* (F) (R. Nilsen). SVALBARD: 1K ♂ Longyearbyen, Spitsbergen 8.10* (F) (*I. Melhus mfl.). 1K+ ♂ Bolterdalen, Spitsbergen 5.–25.12* (F) (I. Melhus mfl.).

Gulltrost på Sula!

Gulltrost (White's Thrush, *Zoothera aurea*) Sula, Frøya (TØ) 29. september 2022. To gulltroster ble sett på Sula høsten 2022. Her er feltinntrykket av den første av disse strålende gjenskap av Ståle Prestøy.

(Sibir; overvintrer fra Persiabukta til vestlige Kina). Fuglene fra Karmøy og Balsfjord er typiske for artens forekomst i Norge, men de to andre funnene begge er avvikende på hvert sitt vis. Hannen fra Spitsbergen antas å være samme individ som holdt stand fra oktober til juletider, og er det første funnet på Svalbard. At den overlevde gjennom mørketiden så lenge er uventet. Sjeldne spurvefugler er absolutt ikke det man forventer midt i polarnatten på 78° nord. Fuglen fra Steinkjer passer imidlertid fint inn i det etablerte funnbildet. Den var langtidsstasjonær og viste seg fint frem for fotografer, noe som medførte en rekke bilder av høy kvalitet. På bilder med utspredd stjert viser den klare rødlige fargetoner ved basis av stjerthjærene. Det er en avvikende karakter for svartstrupetrost, og bringer tankene hen mot hybrid med andre østlige trostearter. Imidlertid viste den ingen åpenbare hybridkarakterer i vinge- og hodetegninger slik typiske hybrider gjør. NSKF har derfor inntil videre valgt å publisere denne fuglen som «ren» svartstrupetrost, men en fremtidig gjennomgang av alle norske funn er på sin plass ettersom det også finnes andre funn av både denne arten og svartflekktrost *T. eunomus* som viser avvikende karakterer.

Sørnattergal *Luscinia megarhynchos* (2, 55, 1)

2022 TRØNDELAG: 2K+ rm. Sula, Frøya 26.–27.5* (F) (*E. Bangjord, *F. Schevig mfl.).

(Nordvest-Afrika, Sør- og Sentral-Europa og videre østover til Sentral-Asia; overvintrer i Afrika sør for Sahara). Sørnattergal er påtruffet kun én gang tidligere i Trøndelag, også da en ringmerket fugl i samme kommune, nærmere bestemt på Titran 2. oktober 2013. Forekomsten i Norge viser tegn til å være avtagende; ingen funn ble gjort i 2021 mens forrige år med mer enn ett funn var i 2018.

Blåstrupe *Luscinia svecica cyaneula* (0, 5, 1)

2022 AGDER: 2K+ ♂ sy. Gunnarsmyra, Farsund 22.–30.4* (F) (*R. Piculo mfl.). 2K+ ♂ sy. Slevdalsvann, Farsund 1.5–19.6* (F) (*T. B. Vestøl mfl.).

(Kontinentale Europa; overvintrer i Afrika). Begge observasjonene dreier seg etter all sannsynlighet om samme individ. Denne kontinentale underarten er i kraftig fremmarsj i Danmark og Sverige, mens en forventet økning her hjemme lar fremdeles vente på seg. Årets fugl holdt revir i passende hekkebiotop, noe som har skjedd kun én gang tidligere: ved Borrevannet, Horten i mai 1989.

Halsbåndfluesnapper *Ficedula albicollis* (1, 17, 1)

2022 TRØNDELAG: 3K+ ♂ Moen, Meråker 7.–8.5* (F) (*M. Venås mfl.).

(Sentral- og Øst-Europa nord til Østersjøen; overvintrer i Sørøst-Afrika). Dette er første funn i Trøndelag og første definitive innlandsfunn i Norge. Av totalt elleve aldersbestemte vårhanner har fem vært 2K og seks 3K+. I tillegg er det gjort seks vårfunn av hanner som ikke ble nøyaktig aldersbestemt. Denne overvekten av adulte hanner hos halsbåndfluesnapper er noe uvanlig ettersom det for de fleste arter spurvefugler er ettårige hanner som har størst anlegg for å opptre utenfor de normale hekkeområdene på forlenget vårtrekk. Funnet er nærmere omtalt av Winnem (2022 c).

Blåstjert *Tarsiger cyanurus* (0, 95/101, 9)

2022 AGDER: 1K rm. Eikerapen, Åseral 3.10* (F) (*O. Å. Brattfjord, G. Hundstad).

ROGALAND: 1K Herberg, Utsira 29.9*

(F) (*T. Holtskog mfl.). 1K rm. Søre merkeskog og Herberg, Utsira 11.–19.10*

(F) (*T. W. Andersen, R. Berg mfl.). 1K

rm. Søre merkeskog, Utsira 12.10* (F)

(*E. Helgesen mfl.). 1K rm. Søre merkeskog, Utsira 14.10* (F) (*T. W. Andersen

mfl.).

TRØNDELAG: 1K+ rm. Sklinna, Leka

20.9* (F) (R. T. Kroglund, T. Reinsborg

mfl.).

NORDLAND: 1K rm. Marka, Værøy 23.9*

(F) (*T. Berg, J. Alsvik, G. Kristensen).

TROMS OG FINNMARK: 1K rm. Divi-

dalen, Målselv 4.9* (F) (*K.-B. Strann

mfl.). 1K+ rm. Nyrud, Sør-Varanger

13.9* (F) (*T. Nielsen, B. Casslén).

Svartstrupetrost (*Black-throated Thrush*, *Turdus atrogularis*) Høgskoleparken, Steinkjer (TØ) 19. februar 2022. Fuglen har rødbrune utfan på noen av stjerfjærene, noe som kan bringe tankene hen mot hybridisering med andre arter. Imidlertid er det ingen hybridkarakterer i hode- og vingetegningene og NSKF har derfor valgt å publisere funnet som «ren» svartstrupetrost. Foto: Eirik Spets.

Blåstrupe («White-spotted Bluethroat», *Luscinia svecica cyanecula*) Gunnarsmyra, Farsund (AG) 22. (t.v.) og 25. april 2022. Sørlig blåstrupe er på kraftig fremmarsj i Danmark og Sverige, noe som med tiden trolig vil resultere i flere revirhevdende fugler også i Norge. Fotos: Timo Meißner (t.v.) og Gunnar Gundersen.

(Taigasonen fra Finland østover til Stillehavet; overvintrer i Sørøst-Asia, Korea og Japan). Utrolig nok fikk innlandskommunen Åseral besøk av arten for andre år på rad. At arten også ble påtruffet på høsten i innlandet i Nord-Norge er mindre overraskende med tanke på nærhet til hekkeområdene i Finland og Nord-Sverige. Det er også verdt å merke seg at kun én av ni fugler ble funnet i felt. Med flere innlandsfunn de seinere årene kombinert med at majoriteten av funnene er gjort i forbindelse med ringmerking tyder mye på at arten er oversett her til lands. Selv på Utsira, som med totalt 36 funn er landets desidert beste lokalitet, og der observatørdekning og vegetasjon ligger godt til rette for feltfunn, er to tredeler av fuglene funnet i nettene i merkeskogene.

Svartrødstjert *Phoenicurus ochruros phoenicuroides* (0, 7, 1)

2022 AGDER: 1K ♂ Littleholmen, Farsund 3.-31.12* (F) (*G. Gundersen mfl.).

(Sentral-Asia; overvintrer hovedsakelig i India). På tross av at denne fuglen hadde en voksenlignende drakt kunne den bestemmes til ungfugl på grunnlag av vingedekknens utseende. Dette fenomenet der noen unge hanner myter til voksenlignende drakt allerede første høst, såkalt «*paradoxus*», finnes også hos vår hjemlige underart *gibraltariensis*, men der opptre majoriteten i en hunnfarget drakt det første leveåret, såkalt «*cairii*». Gitt at det bare er hanner, i form av voksne fugler eller unge «*paradoxus*», som lar seg identifisere i felt kan det ikke utelukkes at *phoenicuroides* er en oversett underart. Innfangning og DNA-sekvensering av hunnfargede svartrødstjerter på seinhøsten ville derfor vært meget interessant for å avdekke hvor mange «*cairii*» av underarten *phoenicuroides* som går under radaren.

Taigasvartstrupe *Saxicola stejnegeri* (0, 3, 1)

2022 AGDER: 1K ♀ rm. Ura, Farsund 12.-13.10* (F) (*G. Grimsby, G. Gundersen mfl.).

(Øst-Sibir; overvintrer i Sørøst-Asia). I felt viste denne fuglen et mørkt utseende som vekket mis-

tanke om at det kunne være en taigasvartstrupe. Fuglen ble derfor fanget inn for dokumentering i hånd og innsamling av fjær for genetisk analyse. Dessverre har det til nå ikke latt seg gjøre å få sekvensert de innsamlede fjærene. Imidlertid åpnes det i Hellström & Waern (2023) for publisering av typiske individer selv uten belegg i form av genetiske analyser samt for fugler som mangler de diagnostiske mørke markeringene på øvre stjertdekkere. Fuglen fra Lista viser etter NSKFs vurdering en fjærdrakt som ligger utenfor variasjon hos russesvartstrupe: et generelt mørkt inntrykk med dypt rustrød overgump, mørk overside og varmt rødbrune bremmer på rygg og vingefjær. Tilsvarende er også to tidligere feltfunn vurdert på nytt og anses å ligge utenfor variasjonen til russesvartstrupe. Det dreier seg om hunnfargede individer fra Sula, Trøndelag 26.-27. september 2015 og Asmaløy, Viken 11. oktober 2020. Sammen med den DNA-verifiserte fuglen fra Lyngdal, Agder 23.-29. oktober 2020 er det dermed publisert totalt fire funn av arten her til lands.

Taiga-/russesvartstrupe *Saxicola stejnegeri/maurus* (0, 70, 1)

2022 AGDER: 1K+ Oftenes, Kristiansand 29.10* (F) (R. Røstad).

(Eurasia fra Kvitsjøen og Kaukasus til Stillehavet; overvintrer fra Nordøst-Afrika til Sørøst-Asia). Bildene av denne fuglen viser uten tvil en «østlig» svartstrupe, men kvaliteten tillater ikke identifikasjon til lavere nivå enn artsparet taiga-/russesvartstrupe. I forbindelse med den nylig gjennomførte revurderingen har 21 funn som tidligere ikke var publisert som artsbestemt fått revidert status. Funnstatistikken for ubestemte fugler er derfor justert tilsvarende.

Ørkensteinskvett *Oenanthe deserti* (0, 35, 2)

2022 AGDER: 1K ♂ Vågsvollvika, Farsund 5.-6.11* (F) (*T. Vang mfl.). 1K+ ♂ Lamholmen, Kristiansand 12.11* (F) (A. Severinsen).

(Nord-Afrika, Midtøsten, Sentral-Asia østover til vestlige Kina og Mongolia; overvintrer fra Nord-Afrika og Arabia øst til Nordvest-India).

Halsbåndfluesnapper (Collared Flycatcher, *Ficedula albicollis*) Moen, Meråker (TØ) 7. mai 2022. Fuglen kan aldersbestemmes til 3K+ basert på jevnt fargede svarte håndsvingfjær med stor hvit flekk ved basis. Foto: Halvor Sørhuus.

Svartrødstjert («Eastern Black Redstart», *Phoenicurus ochruros phoenicuroides*) Littleholmen, Farsund (AG) 4. desember 2022. På tross av generelt voksen utseende drakt kan denne fuglen bestemmes til 1K bl.a. basert på brune bremmer på stordekkerne. Foto: Per Morten Selle.

To geografisk og sesongmessig typiske funn; Sørvestlandet dvs. Vest-Agder og Rogaland står for tre fjerdedeler av den totale funnmassen, og mediandato på høsten er 10. november. Også Finland og Sverige fikk hvert sitt november-funn i rapportåret. Finland hadde i tillegg et meget atypisk julifunn.

Svartstrupesteynskvett *Oenanthe pleschanka* (0, 30, 3)

2022 AGDER: 1K ♀ rm. Steinodden, Farsund 6.–12.11* (F) (*M. Berntsen, G. Gundersen mfl.). 1K ♂ Østhasselneset, Farsund 6.11* (F) (*K. M. Torland mfl.).

ROGALAND: 1K ♀ Taravika, Karmøy 22.–24.10* (F) (*E. Wiik mfl.).

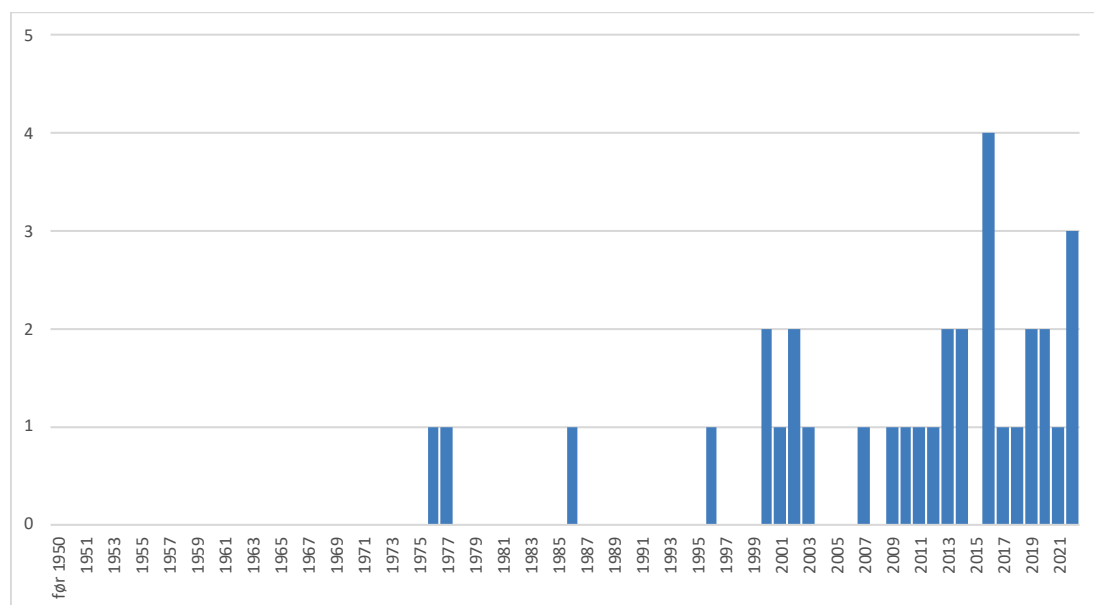
(Svartehavet, gjennom Sentral-Asia til Mongolia og Kina; overvintrer i Øst-Afrika). Årsummen blir bare overgått av 2016 som hadde fire funn. Svartstrupesteynskvett er nå på det nærmeste å regne som en årlig forekommende art i Norge med funn alle år siden 2009, bare med unntak av 2015 (figur 6). Den sørvestligste delen av landet står for majoriteten av funnene med hhv. 11 og 15 funn i Agder og Rogaland. Lista hadde en særdeles god steinskvetttdag 6. november da det

i tillegg til de to svartstrupesteynskvettene var en ørkensteinskvett på plass fra dagen i forveien. Funntoppen for svartstrupesteynskvett ligger som årets forekomst i månedsskiftet oktober/november. Rapportåret var et godt år for arten også i resten av Norden med to funn i både Danmark og Sverige, mens Finland hadde fire, hvorav ett fra våren.

Østgulerle *Motacilla tschutschensis* (0, 6, 1/2)

2022 TRØNDELAGE: 2 1K Sula, Frøya 29.–30.9* (F, L, DNA) (*J. Apeland, E. Gates, E. Krokan mfl.). 1K Titran, Frøya 1.–5.10* (F, L) (*J.-E. Eilertsen mfl.).

(Østlige Sibir og Alaska; overvintrer i Sørøst-Asia). NSKF følger samme praksis som øvrige europeiske sjeldenhetskomiteer og publiserer bare funn som er dokumentert med genetiske analyser og/eller sonogrammer av lokkelyd av god kvalitet. Like fullt blir det hver høst gjort funn av sannsynlige østgulerler som ikke lever opp til disse kravene. Rapportåret var intet unntak, ref. henlagte funn lenger bak i rapporten. Komiteen jobber med retningslinjer for om mulig å kunne publisere funn uten belegg i genetiske analyser eller lydopptak. Fuglen fra Titran ble godt dokumentert med bilder og viser spesifikke kjenne-

Figur 6. Funn av svartstrupesteynskvett fordelt på år. Records of Pied Wheatear by year.

Taigasvartstrupe (Amur Stonechat, Saxicola stejnegeri) Ura, Farsund (AG) 13. oktober 2022. Fuglen har en varmt farget grunntone samt reverød overgump. Totalinntrykket er vurdert å ligge utenfor variasjonen til unge hunner hos russesvartstrupe. Foto: Gunnar Gundersen.

tegn som stemmer vel overens med den ene av fuglene fra Sula. Grunnet den korte avstanden mellom lokalitetene antas det derfor at dette er en av fuglene fra sistnevnte øy.

Tundrapiplerke *Anthus gustavi* (0, 57, 4)

2022 VIKEN: 1K+ Tisler, Hvaler 24.9
(A. Larsen, S. Ludvigsen).

AGDER: 1K+ Lista fyr, Farsund 25.10*
(L) (G. Gundersen).

NORDLAND: 1K+ Husøy, Træna 18.9
(T. Kolaas).

TROMS OG FINNMARK: 1K+ rm.
Giskana Johka, Nesseby 12.9* (F)
(N. Goodgame).

(Nord-Sibir fra Petsjora-elven øst til Beringstredet; overvintrer på Filippinene, Borneo og Sulawesi). Blant årets fire funn, en forekomst noe over gjennomsnittet, skiller to seg ut som avvikende geografisk. Den ringmerkede fuglen fra Nesseby er landets nordligste og østligste funn, men med tanke på artens nordøstlige hekkeutbredelse likevel ikke spesielt overraskende. Fuglen fra Hvaler utgjør første funn fra Viken

og Østlandet som helhet. Med tanke på artens ekstreme sjeldenhet i Sverige der det er gjort kun ett funn, må dette sies å være en skikkelig godbit for landsdelen. Heller ikke Lista er bortskjemt med funn av tundrapiplerke, men har tross alt to tidligere funn. Årets fugl derfra skiller seg mest ut ved å være den nest seneste i Norge noensinne, bare slått av fjorårets novemberfunn fra Jæren.

Myrpiplerke *Anthus rubescens* (0, 10, 1)

A. r. rubescens (0, 7, 1)

2022 VESTFOLD OG TELEMAR: 1K Pirane, Hvasser, Færder 5.–14.12* (F) (*D. L. Sauge, G. Akerholt mfl.).

(Alaska, Canada og Vest-Grønland; overvintrer fra USA til Mellom-Amerika). Denne fuglen utgjør det første funnet fra Østlandet og er omtalt av Winnem (2023). Åtte av de ti tidligere funnene har blitt gjort langs kysten av Sørvestlandet mellom Lista og Øygarden, og de to resterende stammer fra hhv. Varanger og Svalbard. At arten skulle dukke opp på Østlandet er likevel ikke så veldig overraskende ettersom det er gjort hele syv funn i Sverige. Noe mer uventet er det kanskje at Danmark fremdeles venter på sitt første funn. Lenger mot vest er myrpiplerke ikke uventet langt mer regelmessig med 63 funn i Storbritannia, 29 i Irland og mer enn 40 på Island.

Vannpiplerke *Anthus spinoletta* (0, 115/118, 6/7)

2022 VESTFOLD OG TELEMAR: 2 1K+ Stråholmen og Jomfruland, Kragerø 31.10–2.11* (F), 1 ind. til 7.11 (*B. Kjellemyr, T. Lunde, O. Nordsteien mfl.).

AGDER: 2K+ Vågsvollvika, Farsund 24.4* (F) (G. Gundersen, I. Melhus). 1K+ Sevika, Lista fyr, Farsund 12.11* (F) (R. Piculo). 1K+ Litleholmen, Farsund 1.–31.12* (F) (*G. Gundersen mfl.).

ROGALAND: 1K+ Kvassheim, Hå 21.11* (F) (*J. Alsvik, M. Dagsland). 1K+ Fjøløy, Stavanger 25.–31.12* (F) (*O. Njå mfl.).

(Fjellområder i Sør- og Mellom-Europa og Asia; europeiske fugler overvintrer i lavlandet fra Danmark og Sør-Sverige til Middelhavet). Den

moderate forekomsten høsten 2021 fortsatte med fullstendig fravær av arten videre utover vinteren. Funnet fra Lista i slutten av april er derfor høyst uventet og representerer ny ekstremumsdato på våren med nesten tre ukers margin. Høsten var noe bedre, men totalt sett ble rapportåret et år på det jevne for denne kontinentale hekkearten som er mer eller mindre unik blant spurvefugler ved at en stor del av bestanden trekker nordover på vinteren. Funnet fra Fjøløy er et av de nordligste fra det norske kjerneområdet, dvs. i for arten passende biotop på ytre kyst fra svenskegrensen til Boknafjorden. Interessant nok går nordgrensen for funn i Sverige på om lag samme breddegrad. Av de 121 funnene er det kun to som avviker fra dette funnmønsteret. En fugl ved Årefjorden, Moss 30. desember 2003 er det eneste funnet innover langs Oslofjorden, mens fuglen fra Tautra, Trøndelag 8. februar til 16. mars 2014 virkelig skiller seg ut geografisk fra både det norske og svenske funnmønsteret.

Gulirisk *Serinus serinus* (3/4, 80/86, 0)

2021 VESTFOLD OG TELEMAR: 2K+ ♂ Jesperbukta, Larvik 11.5 (A. F. Mæland).

(Kontinentale Europa, Tyrkia og Nord-Afrika). Gulirisk er en typisk mai-art her til lands og en kjølig vår er nok i hvert fall en delvis forklaring på at rapportåret står uten dokumenterte funn av arten. Dog skal man ikke lenger tilbake enn til 2018 for å finne forrige år uten funn av gulirisk, så arten kan (ennå) ikke kalles årlig forekommende her til lands.

Kornspurv *Emberiza calandra* (15/23 etter 1920, 102/124, 2)

2022 AGDER: 2K+ Slevdalsvann, Farsund 15.5 (T. B. Vestøl).

ROGALAND: 2K+ Tjøstheim, Karmøy 20.–23.6* (F) (*F. Steinkjellå mfl.).

(Vestlige Eurasia nord til Sør-Sverige og Danmark, Nordvest-Afrika). Kun to funn i løpet av rapportåret er en svak forekomst sammenlignet med de siste årene. Begge funnene passer dog godt inn i det etablerte funnmønsteret både med hensyn til tid og sted.

Østgulerle (Eastern Yellow Wagtail, *Motacilla tschutschensis*) Sula, Frøya (TØ) 30. september 2022. Én av to ungfugler som holdt seg sammen på øya denne dagen, begge er verifisert ved hjelp av genetiske analyser og sonogrammer. Foto: Fredrik Schevig.

Myrpiplerke («American Buff-bellied Pipit», *Anthus r. rubescens*) Hvasser, Færder (VT) 6. desember 2022. Dette er den åttende fuglen som har latt seg bestemme til den nordamerikanske nominatunderarten. I tillegg er det gjort ett funn av den sibirske underarten og to av fugler som ikke sikkert har latt seg underartsbestemme. Foto: Roy Fjellidal.

Hvithodespurv *Emberiza leucocephalos*

(1, 50/53, 1)

2022 VESTFOLD OG TELEMAR: 2K+ ♂ Kjens-
eid, Drangedal 31.1* (F) (M. Halvorsen).

(Sibir; overvintrer hovedsakelig i Sentral- og Øst-Asia). Januar er med totalt 18 funn årets beste måned for å oppdage hvithodespurv, noe som nok har sammenheng med at fugler som ankom tidligere på høsten/vinteren blir tvunget frem til fôringsplasser når vinterkulda setter inn for alvor. Fuglen fra Drangedal fulgte denne oppskriften. Attraksjon til fôringsplasser bidrar også til at hvithodespurv har langt flere innlandsfunn enn det som er vanlig for østlige sjeldenheter i Norge.

Rustspurv *Emberiza caesia* (0, 0, 1)2022 AGDER: 2K+ ♂ Stemdalen, Flekker-
øy, Kristiansand 28.5* (F) (*A. Lie,
T. F. Axelsen mfl.).

(Østlige Middelhavet fra Hellas til Israel og Jordan; overvintrer i Sudan og Eritrea). Ny art for landet! Omstendighetene rundt dette første-funnet er nærmere beskrevet av Lie (2022). Dessverre var fuglen ikke å finne igjen neste dag til skuffelse for mange tilreisende. Rustspurv var ikke det mest sensasjonelle tillegget til Norges fuglefauna i løpet av rapportåret, men like fullt er det en meget sjelden art i Nord-Europa. Fra resten av Norden foreligger det fem funn i Finland og tre i Sverige, mens Danmark fortsatt venter på sitt første. De ni funnene i Norden for-deler seg på syv vårfunn i perioden fra 27. april til 15. juni, ett høstfunn fra slutten av september og et meget spesielt funn av en overvintrende fugl i Sverige fra desember 2018–januar 2019. Ser man litt lenger bort så har Nederland fire funn og Storbritannia syv. Også i disse landene er vårfunn i mai/juni dominerende.

Gulbrynspurv *Emberiza chrysophrys* (0, 0, 1)2022 TROMS OG FINNMAR: 2K+ ♂ sy.
Skånsvikdalen, Berlevåg 12.7* (F)
(M. Duszynska, P. A. Kunysz).

(Øst-Sibir; overvintrer i sørlige og østlige Kina). Ny art for landet! Rapportåret var et godt år for arten i et europeisk perspektiv ettersom Stor-

britannia fikk sitt sjette funn i form av en ring-merket fugl i Kent 10. oktober og Nederland fikk sitt andre funn da en fugl dukket opp ved Drenthe 21. oktober. I resten av Norden er det gjort ett funn hver i Danmark (april 2018) og Sverige (januar–februar 2009). Også Belgia, Frankrike og Polen har hvert sitt funn. Som ofte er tilfellet med sibirske spurvefugler står høsten for majoriteten av de europeiske funnene; for gulbrynspurven sin del er 10 av de 14 dokumenterte funnene gjort på denne årstiden. I tillegg til de sesongmessig avvikende funnene fra Danmark og Sverige finnes det også et funn fra Storbritannia i mai 1998. Fuglen fra Berlevåg er imidlertid det første fra Europa midtsommers. Gulbrynspurv er relativt velkjent fra burfugl-handelen og en fortid i fangenskap er derfor umulig å utelukke med sikkerhet. Bildene er heller ikke av en kvalitet som tillater detaljstudier av fjærdrakt eller bløtdeler. Imidlertid var det ikke noe ved observasjonen som gav grunn til å mistenke at det ikke var en spontant forekom-mende fugl, og NSKF har derfor vurdert plas-se-ring i kategori A som riktig. En parallell til dette er gråhodespurven *E. spodocephala* som ble fanget på Revtangens OS i juli 2005 og som nylig ble flyttet fra kategori D til A.

Svarthodespurv *Emberiza melanocephala*

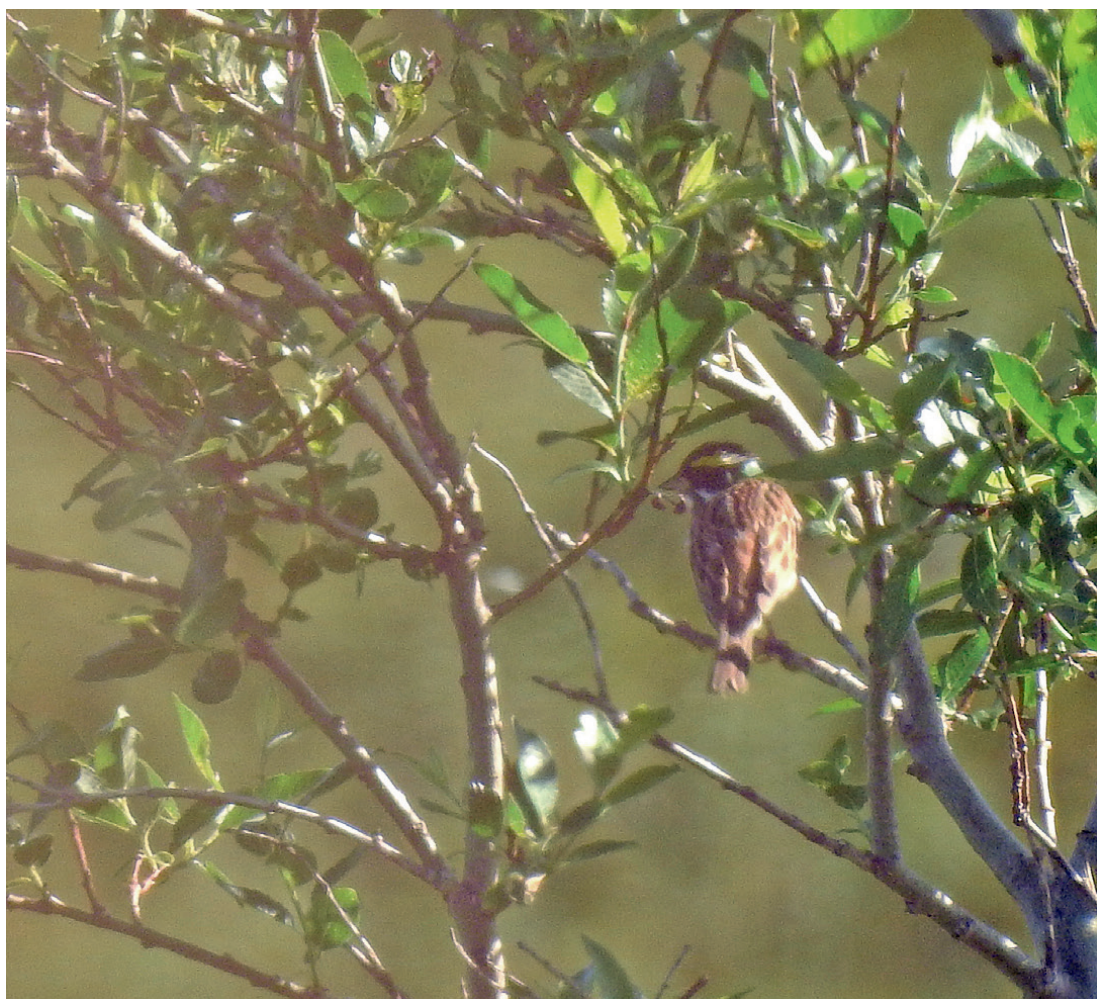
(4, 36, 2)

2022 ROGALAND: 2K+ ♀ Koltemyr, Utsira
13.6* (F) (*A. Grimsby mfl.).
VESTLAND: 2K+ ♂ Gjervik, Atløy, Ask-
voll 4.–5.6* (F) (*J. Sund, A. Braanaas).

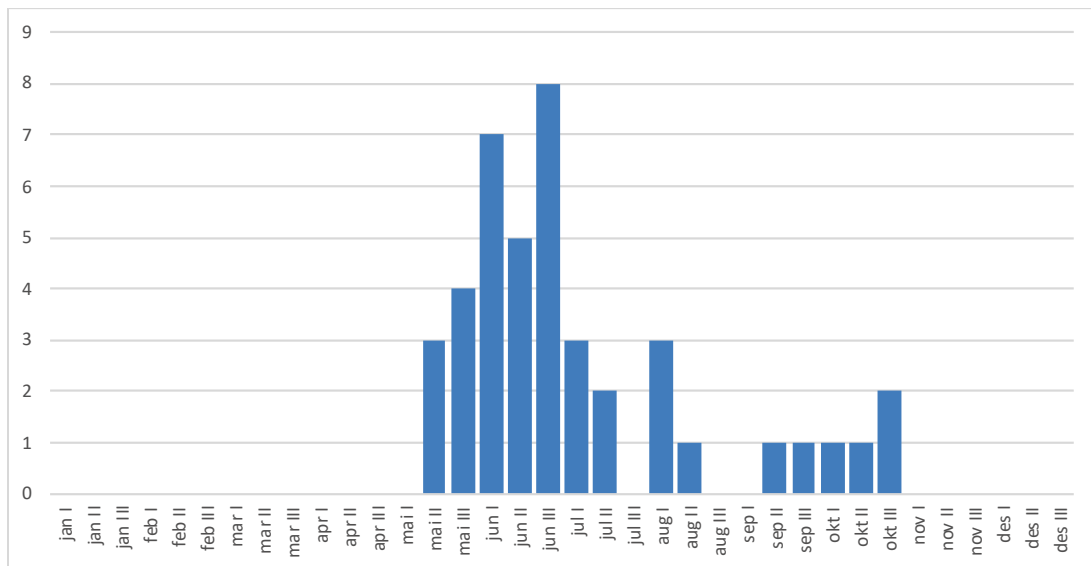
(Sør-Europa fra Italia, Balkan, Tyrkia øst til Kaspi-havet og Iran; overvintrer i India). Rogaland og Vestland er landets to beste fylker for arten med hhv. tolv og elleve funn. Svarthodespurv ankom-mer ikke hekkeplassene rundt Middelhavet før et stykke ut i mai. Dette seine trekket gjenspeiler seg i det norske funnbildet der nærmere halv-parten av funnene, i likhet med årets to, dreier seg om fugler som først dukket opp i juni (Figur 7). Funnfrekvensen her til lands har tatt seg mar-kant opp i de seinere årene, og på tross av et blankt år i 2021 har det i gjennomsnitt blitt sett én til to fugler årlig det siste tiåret. Alt i alt var rapportåret dermed et typisk år for arten.

Rustspurv (Cretzschmar's Bunting, *Emberiza caesia*) Flekkerøy, Kristiansand (AG) 28. mai 2022. Ny art for landet, men til skuffelse for mange ble den sett bare denne ene dagen. Fotos: Asbjørn Lie (t.v.) og Trond Ove Stakkeland.

Gulbrynspurv (Yellow-browed Bunting, *Emberiza chrysophrys*) Skånsvikdalen, Berlevåg (TF) 12. juli 2022. Dette er det første funnet av arten for Norge og det første midtsommerfunnet i Vest-Palearktis. Selv om arten er kjent fra burluglhandelen finner ikke NSKF grunnlag for å betvile at det dreier seg om en spontan forekomst. Foto: Magdalena Duszynska.

Figur 7. Funn av svarthodespurv fordelt på tidagersperioder. Records of Black-headed Bunting by 10-day periods.

Nordgulstrupe *Geothlypis trichas* (0, 0, 1)

2022 VESTLAND: 1K ♂ Sele, Seløyana, Øygarden 28.–29.10* (F) (*E. N. Adolfsen mfl.).

(Nord-Amerika; overvintrer sørligste USA, Sentral-Amerika og Karibia). Ny art for landet! Nordgulstrupe er den sjette parula-arten som er sett her til lands. Arten er påtruffet fem ganger på Island, sist 10. oktober 2022, dvs. drøyt to uker før fuglen i Øygarden. Ellers i Europa er det gjort ti funn i Storbritannia, to i Irland, ett hver i Portugal og Spania samt en lang rekke funn på Asorene. Det mest spesielle funnet i Europa er nok likevel en fugl som dukket opp i Sveits 29. oktober 2022, dvs. dagen etter fuglen i Øygarden. Ifølge IOC World Bird List finnes det 13 underarter av nordgulstrupe. Mange av disse er standfugler eller bare kortdistansetrekker. Ut fra dokumentasjonen som foreligger er det ikke råd å underartsbestemme årets fugl, men det er nærliggende å anta at det dreier seg om et individ av nominatunderarten som er den som hekker lengst mot nordøst og trekker langs østkysten av USA til vinterkvarterene. Dette siste tilskuddet til Norgeslisten i 2022 er nærmere omtalt av Adolfsen (2022).

Funn i kategori C

Accepted records Category C

Funn av arter som i utgangspunktet enten er forvillet eller satt ut, men som i dag reproducerer i vill tilstand i Europa og opprettholder frittlevende bestander uten supplerende utsetninger.

Niland *Alopochen aegyptiaca* (0, 19/22, 1)

2022 VESTLAND: Ad. Herdla, Askøy 17.4* (F) (D. Nayer).

(Afrika; en betydelig, frittlevende bestand i Sentral-Europa). I løpet av de 20 årene som har passert siden førstefunnet ved Synneren, Ringrike 7. april 2002 er det gjort like mange funn av arten her til lands. Den frittlevende bestanden på kontinentet har økt kraftig i samme periode, men enn så lenge ser det ut til at bare få fugler våger turen over Nordsjøen.

Nordgulstrupe (Common Yellowthroat, *Geothlypis trichas*) Seløyna, Øygarden (VL) 28. oktober 2022. Denne unge hannen utgjør den sjette parula-arten som er påtruffet i Norge. Foto: Eirik Nydal Adolfsen.

Funn i kategori E

Accepted records Category E

Funn av arter/individer som regnes som rømlinger. I praksis vil dette si arter som ikke har noe etablert funnmønster i Europa, men som er vanlige burfugler eller individer som viser tegn til å komme fra fangenskap (skader i fjærdrakten, plastringer rundt beina o.l.).

Rødhalsgås *Branta ruficollis* (1, 7/10, 0)

2022 TRØNDELAG: Ad. Tautra, Frosta 27.5–8.8* (F) (*T. Reinsborg mfl.).

(Vest-Sibir, spesielt Taimyrhalvøya; overvintrer hovedsakelig rundt Svartehavet og Kaspiahavet). Fuglen var merket med en rødlig plastring på venstre tars. Det er naturlig å anta at det dreier seg om en av fuglene som ble sett samme sted de foregående årene.

Hjelmfiskand *Lophodytes cucullatus* (0, 9/10, 0)

2022 VESTLAND: Ad. ♂ Sælevatnet, Bergen 2.–19.10* (F) (*M. K. Jensen mfl.).

(Nord-Amerika). På grunn av relativt kort geografisk avstand regnes denne fuglen som trolig samme individ som ble sett ved Herdla, Askøy høsten 2021. Merk at tidligere funnstatistikk er justert, se flere detaljer under revurderinger lenger bak i rapporten.

Lammegribb *Gypaetus barbatus* (0, 1, 1)

2022 AGDER: 2K Lindelitjønna, Kristiansand 15.9 (R. Berg, E. Helgesen).

ROGALAND: 2K div. lok., Time, Hå, Bjerkreim, Eigersund og Sokndal kommuner 11.8–14.11* (F) (*T. O. Stakkeland, *E. Frantzen, *L. Frantzen mfl.). 2K Nordbø, Rennesøy, Stavanger 25.12 (B. E. Paulsen).

(Pyreneene, Korsika og Kreta, med reintrodusert bestand i Alpene, større bestander i fjellområder i Asia og Afrika). Alle observasjonene dreier seg om samme individ som ble dokumentert streifende i Sør-Norge frem til april 2023. Før fuglen dukket opp på Høg-Jæren i august 2022 hadde den blitt sett og fotografert på Skagen, Danmark 10.–12. juni og i Värmland, Sverige 15. juni, alle steder gjenkjennelig på en manglende fjær i indre arm på venstre vinge. Fuglen hadde ingen merker eller ringer, så det er derfor overveiende sannsynlig at det dreier

seg om en fugl som er klekket «i det fri», dvs. ikke en utsatt fugl. Det foregår reintroduksjonsprosjekter flere steder innenfor artens tidligere utbredelse i Sør-Europa, noe som har resultert i en rekke funn i Nord-Europa de siste partiarene (McInerny & Stoddart 2019). I enkelte områder i Alpene er bestanden ansett å være selvsupplerende, og fugler fra disse bestandene vil i så fall kunne kvalifisere for inkludering i kategori C i Norge ref. McInerny mfl. (2022). Imidlertid er det ikke mulig å si sikkert nøyaktig hvor dette individet stammer fra. NSKF har derfor, i likhet med sjeldenhetskomiteene i Danmark og Sverige, valgt en konservativ tilnærming og plassert funnet i kategori E sammen med det eneste tidligere norske funnet fra Utsira 13. juni 2003.

Det antas at dette er samme individ som er sett årlig i Trøndelag siden 2019. Årets observasjon teller derfor ikke som et nytt funn.

Ringand *Aythya collaris* x **toppand** *A. fuligula*
(0, 10, 1)

2022 AGDER: 1K+ ♂ Landvikvannet, Grimstad 28.11–6.12* (F) (M. F. Andersen, R. J. Fjærbu mfl.).

Henlagte funn

Shelved records

Antatte hybrider og tilbakekrysninger

Presumed hybrids

Taffeland *Aythya ferina* x **hvitøyeand** *A. nyroca*
(0, 2, 1)

2022 ROGALAND: 2 ad. ♂ ♂ Harvalandsvatnet, Sola 3.–15.3* (F), ad. ♂ Ergavatnet, Vasshusvika og Øksnevadtjernet, Klepp 19.3–11.6, ad. ♂ Mosvatnet, Stavanger 17.8, ad. ♂ Orrevatnet, Klepp 19.–26.11 (*T. A. Olsen, B. Mo mfl.).

En hann av denne hybridkombinasjonen har blitt sett årlig på Jæren siden 2016, men det har også vært mistanke om at det kunne være mer enn ett individ i omløp. Den mistanken ble bekreftet ved de to hannene som ble sett sammen på Harvalandsvatnet i mars. Den ene av disse regnes som et nytt funn.

Hvitøyeand *Aythya nyroca* x **toppand** *A. fuligula*
(0, 1, 0)

2022 TRØNDELAG: Ad. ♂ Slettestjønna, Rennebu 19.–22.5* (F) (*E. H. Sæther, M. Martinsen).

Østgulerle *Motacilla tschutschensis*

2009 VESTFOLD OG TELEMAR: 1K Jøresstranda, Hvasser 8.–9.10* (F).

2013 TRØNDELAG: Ad. ♂ Sula, Frøya 13.10* (F).

2016 TRØNDELAG: 1K Titran, Frøya 25.–26.9* (F).

2019 AGDER: 1K Vågsvollvika–Litleholmen, Farsund 30.10–25.11* (F).
ROGALAND: 1K Sør-Reime, Hå 5.–8.11* (F).

2020 ROGALAND: 2K Viktangen, Klepp 7.2* (F). 1K Nærlandsstranda, Hå 12.10* (F). 1K Vik, Klepp 24.10* (F).

2021 ROGALAND: 1K Nærlandsstranda, Hå 9.11* (F).

2022 VESTFOLD OG TELEMAR: 1K Skadden, Jomfruland, Kragerø 19.–26.10* (F, L). 1K Kråka, Jomfruland, Kragerø 26.10* (F).

AGDER: 1K Tjørveneset og Vågsvollvika, Farsund 20.10* (F, L). 1K Vågsvollvika, Farsund 2.–9.11* (F, L). 1K Slevdalsvann, Farsund 3.–11.11* (F, L). 1K Steinodden, Farsund 12.–13.11* (F, L).
ROGALAND: 2 1K Orre, Klepp 13.–17.10* (F, L).

VESTLAND: 1K Herdla, Askøy 13.10* (F).

Kriteriene for å skille mellom østgulerle og gulerle *M. flava* er fremdeles ikke fastlagt. NSKF

Lammegribb (Bearded Vulture, *Gypaetus barbatus*) Mellomstrand, Time (RO) 13. august 2022. Samme individ ble dokumentert i Danmark og Sverige i juni, der funnet i likhet med i Norge er plassert i kategori E. Foto: Trond Ove Stakkeland.

jobber med å etablere retningslinjer for publisering, men inntil videre er det bare funn som er dokumentert med genetiske analyser og/eller tydelige sonogram av lokkelyd som vil bli publisert som tilstrekkelig dokumentert.

Utilstrekkelig dokumenterte funn

Records found not proven

Listen under omfatter funn som ikke anses å være tilstrekkelig dokumentert for innlemmelse i den norske funnoversikten. Det presiseres at disse funnene ikke nødvendigvis representerer feilbestemte fugler, men derimot at mottatt beskrivelse og/eller dokumentasjon er for lite detaljert for å kunne utelukke eventuelle forvekslingsarter. I de tilfellene der komiteen er overbevist om at den opprinnelige identifikasjon er feilaktig, er dette kommentert.

Mongolturteldue *Streptopelia orientalis*

2014 VIKEN: 1K+ Foss, Sarpsborg 21.10.

Gulbeinsnipe *Tringa flavipes*

2022 ROGALAND: Ad. Orreosen, Klepp 1.7.

Svartehavsmåke *Ichthyaeetus melanocephalus*

2013 VESTLAND: 1K Sævarhagsvika, Stord 17.9.

Grønlandsmåke *Larus glaucooides kumlieni*

2022 MØRE OG ROMSDAL: 4K Makkevika, Giske 5.2.

TRØNDELAGE: Ad. Uthaug havn, Ørland 3.2–8.3.

NORDLAND: Ad. Glea, Røstlandet, Røst 2.3.

Kaspimåke *Larus cachinnans*

2022 MØRE OG ROMSDAL: Ad. Farstad-sanden, Hustadvika 18.9.

Svartbrynalbatross *Thalassarche melanophrys*

2022 ROGALAND: Ad. Revehamna, Klepp 12.10.

Storskrikørn *Clanga clanga*

2022 TROMS OG FINNMARK: 1K Ruskebukta, Sør-Varanger 1.9.

Enghauk *Circus pygargus*

2022 VIKEN: 2K+ ♀ Øvre Hein, Nore og Uvdal 22.6.

Tårnugle *Tyto alba*

2022 VESTFOLD OG TELEMARKE: 1K+ Hvasser, Færder 15.–16.10.

Alpekaie *Pyrrhocorax graculus*

2022 VESTFOLD OG TELEMARKE: 2K+ Borrevannet, Horten 17.5.

Amursvale *Cecropis daurica*

2022 TRØNDELAGE: 2K+ Kiran, Åfjord 19.5.

Eikesanger *Phylloscopus bonelli*

2022 VESTLAND: 1K+ Herdla, Askøy 10.10.

Blekbrynsanger *Phylloscopus humei*

2019 VESTLAND: 1K+ Nedre Økland, Stord 6.10.

2022 ROGALAND: 1K+ Grødalandskogen, Hå 24.10.

Iberiagransanger *Phylloscopus ibericus*

2022 NORDLAND: 2K+ sy. Røstlandet, Røst 12.5.

Ospesanger *Phylloscopus plumbeitarsus*

2022 ROGALAND: 1K+ Hellesøy, Kvitsøy 10.10.

Møller *Curruca curruca halimodendri*

2022 TRØNDELAGE: 1K+ Titran, Frøya 10.–17.10.

Rødtoppfuglekonge *Regulus ignicapilla*

2001 AGDER: 1K+ Karuss, Kristiansand 15.10.

Svartstrupetrost *Turdus atrogularis*

2016 VESTLAND: 1K+ ♀ Rommetveit, Stord 31.1.

Rubinstrupe *Calliope calliope*

2022 VESTFOLD OG TELEMARKE: 1K Børsesjø, Skien 2.10.

Blåstjert *Tarsiger cyanurus*

2022 TROMS OG FINNMARK: 2K+ Bjørnevann, Sør-Varanger 27.–29.6 (L).

Lyddopptak er av rødvingetrost *T. iliacus*.

Tundrapiplerke *Anthus gustavi*

2022 TRØNDELAGE: 1K+ Sklinna, Leka 27.9.

Vinterjunko *Junco hyemalis*

2022 HAVOMRÅDENE: 2K+ Valhall WP, Nordsjøen 12.5.

Under listes funn omtalt i eldre litteratur som tidligere har vært inkludert i funnstatistikken uten at de har vært vurdert av NSKF eller tilsvarende komiteer. Alle anses nå å være utilstrekkelig dokumentert.

Svartstork *Ciconia nigra*

1966 INNLANDET: 2K+ Haugseter, Vinstervann, Øystre Slidre 9.7.

Observasjonen er omtalt av Aastrup & Aagard-Hansen (1966), men notisen inneholder ingen beskrivelse av fuglens utseende. Derimot er det beskrevet en fluktyld som passer svært dårlig for svartstork.

Blåråke *Coracias garrulus*

1963 VIKEN: 2 2K+ Røyken, Asker våren 1963.

1965 VIKEN: 2 2K+ Slemmestad, Asker ca. 10. og 27.4.

Disse to observasjonene er omtalt av Lid (1965) og er de eneste funnene i Norge i nyere tid som dreier seg om mer enn ett individ. Notisen inneholder ingen beskrivelse av fuglens utseende, men oppførselen beskrevet for fuglene fra 1963 og den svært tidlige funndatoen for fuglene fra 1965 gir grunn til å stille spørsmål ved identifikasjonen. Det tidligste vårfunnet i Norge utenom disse dreier seg om en fugl skutt ved Elverum 6. mai 1910, mens det tidligste i Sverige etter 1950 stammer fra 5. mai (SOF 2003).

Revurderinger

Reassessments

Hjelmfiskand *Lophodytes cucullatus*

Funn tidligere plassert i kategori D, nå flyttet til kategori E

- 1985 VESTLAND: 2K+ ♂ Skjoldabukten, Bergen ultimo september* (F) (H. Knutsen).
- 1989 AGDER: 2K+ ♂ Kaldvellfjorden, Lillesand 20.–29.12* (F) (*D. Dahl mfl.).
- 1999 NORDLAND: 2 2K ♂ Tjøtta, Alstadhaug 22.5–2.6* (F) (*P. Shimmings mfl.).
- 2000 VIKEN: 3K+ ♂ Rosnesbukta, Kurefjorden, Moss 18.4 (*P.-A. Johansen mfl.).
- 2011 ROGALAND: 1K+ Ergavatnet, Klepp 19.–25.8* (F) (*M. Eggen mfl.).

(Nord-Amerika) Det finnes flere funn av hjelmfiskand i kategori A fra bl.a. Storbritannia og Island. Arten er imidlertid også vanlig i fangenskap i Europa, noe som har gitt utslag i flere funn av fugler med plastringer i Norge. De fem funnene listet over gjelder alle fugler der beina ikke ble studert slik at ringer kunne utelukkes og/eller der oppførsel, funndato eller lokalitet ikke taler for spontan opptreden. Selv om man ikke kan utelukke at arten en gang i fremtiden kan bli plassert i kategori A også i Norge, vil disse funnene aldri kunne nå opp til de kravene som settes for å sannsynliggjøre spontan opptreden. Fem andre funn av fugler som etter sigende ikke var ringmerket og hadde oppførsel og funntid/-sted som gir større grunn til å kunne mistenke spontan forekomst beholdes i kategori D inntil videre.

Gråhodesultanhøne *Porphyrio poliocephalus* (2, 0, 0)

Funn tidligere plassert i kategori B, nå flyttet til kategori E

- 1923 OSLO: Ad. ♂ skutt Østensjøvann, Oslo 14.10* (P) (R. Rønning).
- ROGALAND: Ad. ♂ skutt Orrevatnet, Klepp 29.8* (P) (T. Orre).

(Flekkvis utbredt i Tyrkia og ved Kaspiahavet samt mer kontinuerlig fra Irak til det indiske subkontinentet og Myanmar). Begge fuglene er først omtalt av Schaanning (1924) hvor dato for fuglen fra Orrevatnet er angitt som 1. september. Imidlertid er den korrekte datoen trolig 29. august, som angitt av Schaanning (1925). Forfatteren gjør seg ingen betraktninger rundt spontanitet og inkluderte «sultanhøne» på den reviderte norske artslisten i januar 1931 (Schaanning 1931). Seinere stilte både Løvenskiold (1947) og Haftorn (1971) spørsmål ved opphavet til disse fuglene, men (gråhode)sultanhøne som ved overgang til IOC taksonomi i 2021 (Olsen & Kvam 2021) ble splittet i seks arter har inntil nå vært plassert i kategori B på Norgeslisten. De to eksemplarene ble henført til underarten *seistanicus* av Løvenskiold, men uten noen videre begrunnelse for dette. Heldigvis finnes begge eksemplarene fremdeles i god tilstand ved hhv. Museum Stavanger og Naturhistorisk museum, Universitetet i Oslo, noe som gjorde det mulig å ta mål av vinge, nebb og tars av fuglen fra Østensjøvann. Tilsvarende mål for fuglen fra Orrevatnet er inkludert i den opprinnelige publikasjonen. Både nebb- og vingemål er for begge eksemplarene vesentlig kortere enn det litteraturen angir for populasjonen ved Kaspiahavet (formen «*caspicus*»). Dette er den eneste populasjonen som har regelmessige vandringer over større avstander og derfor den som kan tenkes å nå Nord-Europa. De biometriske målene er også i underkant for *seistanicus* og utelukker ikke nominatunderarten. Sistnevnte har sin utbredelse i India og som standfugl er den utelukket som spontant forekommende i Europa. I tidligere litteratur har det vært antydning at utbredelsen av grått på hodet er mer omfattende hos nordvestlige fugler, men NSKF har ved studie av bildegalleriet på eBird funnet en lang rekke fugler med tilsvarende farget hode fra nominatunderartens utbredelse. Spørsmålet om artens status i fangenskap i Europa for 100 år siden har også blitt diskutert med øvrige europeiske sjeldenhetskomiteer. Det viser seg at det fra f.eks. Storbritannia og Tyskland foreligger en lang rekke eldre funn av både gråhode- og grønnryggsultanhøne *P. madagascariensis*. Sannsynligheten for at funn i Nord-Europa dreier seg om rømte fugler ble også diskutert allerede ved begynnelsen av forrige århundre, bl.a. av

Gråhodesultanhøne (Grey-headed Swampphen, *Porphyrio poliocephalus*) innsamlet Østensjøvann, Oslo (OS) 14. oktober 1923. Verken biometriske mål eller draktkarakterer på dette eksemplaret eller fuglen fra Orrevatnet samme høst utelukker nominatunderarten. Ettersom sultanhøner var kjent fra burfuglhandelen på begynnelsen av 1900-tallet er begge funnene flyttet til kategori E. Foto: Tor Oddvar Hansen.

Heinroth (1910) som beretter at et stort antall «sultanhøner» importeres til Europa og selges for en billig penge ikke bare til dyreparker, men også privatpersoner. Heinroth forteller videre om egne observasjoner av beviselig rømte fugler og anslår at dusinvis av sultanhøner hvert år rømte fra fangenskap i Tyskland og kanskje enda flere i England. Ut fra denne informasjonen har NSKF konkludert med at sannsynligheten for at de to norske funnene dreier seg om rømte fugler er overveiende og begge funnene flyttes derfor til kategori E. Ettersom verken biometriske mål eller morfologiske karakterer utelukker nominatunderarten vil funnene fra nå av heller ikke henføres til en bestemt underart.

Kittlitzlo *Charadrius pecuarius* (0, 0, 0)

Tidligere godkjent funn, nå strøket
1913 ROGALAND: 2K Sele, Klepp 14.5* (P).

(Vidt utbredt i Afrika sør for Sahara med unntak av regnskogs- og fjellområder, isolerte bestander langs Nilen i Egypt og på Madagaskar). Dette preparatet ble oppdaget ved gjennomgang av samlingene ved Museum Stavanger nærmere 70 år etter datoen som er angitt på den håndskrevne etiketten (Byrkjedal 1983). Utover selve preparatet og det som av Byrkjedal ble antatt å være en feltetikett finnes det imidlertid ingen ytterligere informasjon om funnet. Gitt artens normale utbredelsesområde har eksemplaret derfor vært omgitt av en viss mystikk, men

Kittlitzlo (Kittlitz's Plover, *Charadrius pecuarius*). Utover etiketten finnes det ikke samtidige skriftlige kilder som bekrefter når, hvor eller hvordan dette eksemplaret ble samlet inn og havnet i samlingene til Museum Stavanger. Siden funnet heller ikke passer inn i det europeiske funnmønsteret har NSKF konkludert at etikettforveksling ikke med sikkerhet kan utelukkes. Foto: Tomas Aarvak.

status som en antatt spontan forekomst ble opprettholdt av NSKF ved en tidligere revurdering (Mjøs 2002). Siden den gang har skriftlige retningslinjer for vurdering av gamle funn blitt ført i pennen av BOURC (2018), og en ny vurdering målt opp mot disse syv kriteriene var på sin plass. Fire av kriteriene er utvilsomt oppfylt når det gjelder kittlitzloen: det skinnlagte eksemplaret finnes fremdeles i samlingen ved Museum Stavanger, en presis dato er angitt på etiketten, det er ingen grunn til å mistenke bevisst svindel og heller ingen grunn til å tro at det dreier seg om en fugl rømt fra fangenskap. To av BOURC-kriteriene er derimot ikke oppfylt: det finnes ingen beskrivelse av omstendighetene av hvordan fuglen ble samlet inn eller havnet i samlingene, og heller ingen samtidig bekreftelse av identifikasjonen. Det siste av BOURC-kriteriene er at funnet bør passe inn i et forventet funnmønster, et spørsmål som ikke nødvendigvis er like lett å besvare som de øvrige.

NSKF har ut fra bilder og undersøkelser av det skinnlagte eksemplaret kunne fastslå at iden-

tifikasjon er korrekt og at alder passer med en yngre fugl. Basert på postjuvenil fjærdrakt og slitasje må fuglen ha vært noen måneder gammel da den ble avlivet. Det finnes derimot ingen morfologiske karakterer som kan brukes for å kjønnsbestemme kittlitzlo og heller ingen informasjon om kjønn angitt på etiketten. Eksemplaret er tidligere publisert som en hunn, men det er det dermed ikke støtte for. Ved studier av bilder av andre funn fra Vest-Palearktis er det også klart at drakten passer dårlig overens med den angitte dato. Øvrige vårfunn fra Europa gjelder alle voksne fugler, og selv funn fra Israel og Kypros på våren dreier seg om fugler i hekkedrakt eller myting til hekkedrakt. Foruten disse to landene, begge innenfor noen få hundre kilometer fra hekkeområdene i Egypt, finnes det kun ett funn av en yngre fugl fra VP. Det dreier seg om en ung hann som ble samlet inn på Kapp Verde i september 1872. Interessant nok viser det skinnnet en fjærdrakt og slitasje som stemmer godt overens med skinnnet i samlingene til Museum Stavanger, men eksemplaret ble innsamlet på høsten. Det skal også nevnes at

NSKF i forbindelse med revurderingen avdekket at de eneste funnene av kittlitzlo fra Italia og Bahrain i realiteten var feilbestemte hvitbrystlo *C. alexandrinus*. Det samme gjaldt tre av fire publiserte funn fra Marokko. Det eneste dokumenterte funnet fra De forente arabiske emirater viste seg på sin side å dreie seg om en feilbestemt rødbrystlo *C. asiaticus*. Dette medfører at funnmønsteret i VP, utenom hekkeområdene i Egypt, blir vesentlig endret. På dette grunnlaget har NSKF konkludert med at funnet ikke passer inn i forventet funnmønster, dvs. at tre av de syv BOURC-kriteriene ikke er oppfylt.

En alternativ forklaring, som i motsetning til tidligere vurderinger av Byrkjedal og NSKF ikke kan avfeies, er at eksemplaret på et eller annet tidspunkt har fått etiketten forvekslet. I samlingen til Museum Stavanger finnes også en voksen kittlitzlo som ikke har noen ytterligere detaljer angitt med tanke på hvor og når den ble samlet inn. Den reelle opprinnelsen til eksemplaret angitt innsamlet på Sele kan etter NSKFs vurdering ikke verifiseres med sikkerhet, og kittlitzlo strykes dermed fra den norske artslisten. Som en kuriositet kan det også nevnes at komiteen i forbindelse med dette arbeidet avdekket at voksen vinterdrakt av kittlitzlo er unøyaktig beskrevet i nær sagt all feltlitteratur, f.eks. i «Gyldendals» (Svensson mfl. 2010) og alle undersøkte feltguider for Afrika. Voksne fugler i vinterdrakt skiller seg relativt lite fra hekkedrakten, bare en mer avdempet fjærdrakt ikke ulikt variasjonen mellom hekke- og vinterdrakt hos sandlo *C. hiaticula*. Plansjen som er angitt som ad. vinter i «Gyldendals» passer derimot godt med en ungfugl i postjuvenil drakt.

Myrsnipe *Calidris alpina sakhalina* (0, 0, 0)

Tidligere godkjent funn, nå ansett å være utilstrekkelig dokumentert

1961 ROGALAND: 1K Revtangen, Klepp 8.10* (P).

(Nordøst-Sibir; overvintrer i Øst-Asia). Myrsnipe har gjennomgått flere taksonomiske endringer siden publikasjonen i *Sterna* (Holgersen 1963). Iht. taksonomien brukt der omfattet underarten *sakhalina* også dagens *pacifica*, *arctica*, *hudsonia*, *actites* og *kistchinski*, mens IOC i til-

legg til disse også anerkjenner *centralis* som en gyldig underart. Typebeskrivelsene av de ulike underartene er i stor grad basert på hekkedrakt og biometriske mål. Det er så vidt NSKF kjenner til ingen etablerte morfologiske kriterier for å skille disse underartene som ungfugler i juvenil drakt. De biometriske målene for fuglen fra Revtangen utelukker ikke de andre nordøstsibiriske og nord-amerikanske underartene (MacLean & Holmes 1971). Nebbmål ligger så nært opptil maksimumsmål for *centralis* (Greenwood 1986) at NSKF heller ikke finner grunnlag for å utelukke den underarten. Det antas ut fra hekke- og overvintringsområder at *centralis* er en regelmessig gjest i Europa selv om underarten etter NSKFs kjennskap er formelt påtruffet bare i Italia. Underarten *sakhalina* anses dermed å være utilstrekkelig dokumentert som påtruffet i Norge og strykes fra den norske (og europeiske) artslisten. Ev. fremtidige genetiske analyser kan bringe mer klarhet i underartsspørsmålet for eksemplaret fra Revtangen, men slike analyser har ikke blitt utført i denne omgang.

Prærievåk *Buteo swainsoni* (0, 1, 0)

1986 NORDLAND: 4K+ Vedøya, Røst 6.5* (F) (B. Sundin).

(Vestlige Nord-Amerika; overvintrer på pampasen i sørlige Sør-Amerika). Funnet har også tidligere vært revurdert (Mjøs 2002), men NSKFs arkiv inneholder lite dokumentasjon fra den prosessen. For å sikre korrekt identifikasjon ble funnet derfor tatt opp til ny vurdering. Identifikasjon som prærievåk står fortsatt støtt. Den største forvekslingsrisikoen i et europeisk perspektiv er lys musvåk *B. buteo*. Musvåk kan imidlertid utelukkes på en kombinasjon av vingeformel, vingenes og stjertens form samt detaljer i tegninger på svingfjærene og hode. Videre viser mytemønsteret at det er en fullvoksen fugl (4K+). Etter å ha bekreftet identifikasjon ble også kategorisering vurdert på nytt. Dette er det eneste dokumenterte funnet av prærievåk i Vest-Palearktis og fremstår dermed i utgangspunktet som en usannsynlig kandidat til å opptre spontant. Arten er også en forholdsvis sein trekkfugl og datoen for funnet på Røst taler derfor ikke for en direkte ankomst østfra over Bering-sundet. Ettersom arten er sjelden på østkysten

Myrsnipe (*Dunlin, Calidris alpina ssp.*) innsamlet Revtangen, Klepp (RO) 8. oktober 1961. Denne ungfuglen skiller seg i drakt fra typiske norske hekkefugler, men NSKF finner ikke grunnlag for å bestemme eksemplaret til en spesifikk underart ut fra biometri og morfologi. Foto: Tomas Aarvak.

av Nord-Amerika, og våker generelt sett ikke er kapable til å trekke lange distanser over åpent hav virker også en ankomst vestfra usannsynlig. Siden det dreier seg om en voksen fugl er det også en mulighet at den har ankommet vår del av verden høsten i forveien, og overvintret på denne siden av Atlanterhavet. Det alternativet må veies opp mot muligheten for at det er en rømt fugl. Prærievåk er/var kjent fra fangenskap i Europa, om enn på langt nær en vanlig forekommende art. At en fugl rømt fra fangenskap på kontinentet skulle dukke opp på Røst virker også usannsynlig. Siden alle alternativer fremstår like usannsynlige, og det ikke finnes andre dokumenterte funn i Europa har komiteen valgt å beholde arten i kategori D.

Tårnugle *Tyto a. alba* (0, 0, 0)

Den lysbrystede nominatunderarten er utbredt på De britiske øyer, Vest- og Sør-Europa samt Nordvest-Afrika. Nord og øst for denne finner man underarten *guttata*. To tårnugler ringmerket som reirunger innenfor den angitte utbredelsen av *guttata*, hhv. fra Danmark og Nederland, er gjenfunnet i Norge. Se også under rettelser

lenger bak i rapporten. Funn av tårnugle i Norge har tradisjonelt blitt underartsbestemt ut fra morfologiske karakterer der de lyse har blitt henført til *alba* og de mørke til *guttata*. Imidlertid er avgrensingen mellom de to underartene langt fra skarpt avsatt og det finnes alle mulige varianter av fargeformer fra helt hvit til helt mørk, i tillegg til gjennomsnittlige forskjeller mellom kjønnene. For å gjøre det enda mer komplisert kan man finne hele dette spekteret av fargeformer i ett enkelt kull av kontinentale tårnugler. På bakgrunn av dette ble underarten *alba* nylig strøket fra den svenske listen. Det kan være naturlig å anta at man i Norge har større sannsynlighet for å få besøk av britiske fugler enn tilfellet er i Sverige. Imidlertid viser det nettbaserte ringmerkingsatlas til Euring at kun to tårnugler ringmerket i Storbritannia har blitt gjenfunnet på kontinentet. I begge tilfellene er det snakk om fugler fra Sørøst-England som har krysset over til hhv. Belgia og Nederland. På den annen side har minst 16 fugler fra kontinentet blitt gjenfunnet i Storbritannia. Det er derfor mye som tyder på at kontinentale fugler beveger seg mer enn britiske. Uten definitive bevis i form av gjenfunn fra Storbritannia (eller Sørvest-Europa) kan man

ikke med sikkerhet si at nominatunderarten er påtruffet i Norge, på tross av flere funn av tilnærmet helt hvite fugler. Underarten *guttata* beholdes på listen over norske fugletaksa på grunnlag av de to nevnte gjenfunnene, men øvrige funn vil fra nå av ikke angis med underart. Underarten *alba* strykes dermed fra den norske fuglelisten.

Punersteinskvett *Oenanthe hispanica* (0, 0, 0)
Tidligere godkjent funn, nå ansett å være utilstrekkelig dokumentert

1979 VESTFOLD OG TELEMARK: 2K+ ♂
Store Færder, Færder 2.9.

Puner-/tyrkersteinskvett *Oenanthe hispanica/melanoleuca* (0, 3, 0)

1977 VESTFOLD OG TELEMARK: 2K+ ♂
Mølen, Larvik 14.6 (K. P. Gade).

1983 ROGALAND: 1K+ ♀ Utsira fyr, Utsira 4.10* (F) (*H. Waldenström, F. Köhler, M. Larsson, R. Thoor).

1991 VIKEN: 2K+ ♀ Struten, Fredrikstad 11.6 (M. Viker).

Tidligere godkjent funn, nå ansett å være utilstrekkelig dokumentert

1982 ROGALAND: 1K ♀ Herberg, Utsira 24.9.

(Nordvest-Afrika, Pyrenéhalvøya til Nord-Italia (punersteinskvett) og sørlige Italia, Balkan til Kaukasus og vestlige Iran (tyrkersteinskvett); begge arter overvintrer i Sahelbeltet sør for Sahara). Utover funnene som er listet over foreligger et veldokumentert funn av tyrkersteinskvett fra Holsøya, Masfjorden, Vestland 10.–13. mai 2018. De eldre funnene av «middelhavsteinskvett» ble revurdert i 1997 (Mjøs 2002), men etter overgang til IOC-taksonomi der de tidligere underartene ble skilt ut som egne arter var det behov for å vurdere disse funnene på nytt. De to funnene fra hhv. 1979 og 1982 som nå anses å være utilstrekkelig dokumentert, er etter NSKFs vurdering ikke beskrevet i tilstrekkelig detalj til å utelukke forveksling med «vanlig» steinskvett *O. oenanthe*. Punersteinskvett strykes dermed fra listen over arter påtruffet i Norge. De gjenværende funnene ble vurdert for om

mulig å kunne bestemmes til den ene eller andre arten, men i mangel av (farge)bilder ble det konkludert med at fortsatt publisering som ubestemt puner-/tyrkersteinskvett er det riktige.

I tillegg til de artskomplette revurderingene har også noen enkeltstående funn av ulike årsaker blitt vurdert på nytt. Funnene som listes under har tidligere vært publisert som godkjent av NSKF, men anses nå å være utilstrekkelig dokumentert.

Svartbrynalbatross *Thalassarche melanophrys*
2001 VIKEN: Ad. Krokstrand, Vestby 11.11.

Purpurhegre *Ardea purpurea*
2013 OSLO: 2K+ Huk, Oslo 30.4.

Pungmeis *Remiz pendulinus*
2003 AGDER: 2K+ Slevdalsvann, Farsund 29.6.

Rettelser og tillegg til tidligere rapporter

Corrections

Rettelse til Olsen (2014):

Tårnugle *Tyto alba guttata*
2010 HAVOMRÅDENE: 1K Nordsjøen 59 01' N, 01 45' E 29.12* (F) (via K. M. Soot).

Tidligere publisert med feil underart. Fuglen var ringmerket som reirunge i Jylland, Danmark 29. juni samme år.

English summary

This is the 47th annual report from the Norwegian rare birds committee (Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF)). Most records published here are from 2022, but some older records are also included. NSKF follows advice given by IOC World Bird List on issues concerning taxonomy and nomenclature, this report being based on version 13.2. The systematic list of accepted records is set out in the following system: (1) Norwegian name, (2) scientific name, (3) the numbers in brackets, e.g. (2, 30/32, 2), refers respectively to (i) records/individuals up to and including 1974, (ii) records/individuals from 1975 onwards (the foundation year of NSKF), except (iii) records/individuals in 2022, (4) year, (5) county, (6) number of individuals, age (1K = first calendar year etc.), sex (if known) and circumstances («rm.» means that the bird was ringed, «sy.» indicates a singing male), (7) site and municipality, (8) date, (9) * indicates if the record was complemented by positive evidence, and type of the evidence (F = photo, V = video, L = sound recording, DNA = genetic analysis), (10) observers' names in brackets, main observer(s) being specified first and emphasized with *, (11) roughly gives the species' distribution and (12) comments concerning the records.

Changes to the Norwegian List

Four new species were accepted onto Category A of the Norwegian List in 2022: Cretzschmar's Bunting *Emberiza caesia* Flekkerøy, Kristiansand, Agder 28th May, Griffon Vulture *Gyps fulvus* Sirbma, Tana, Troms og Finnmark 30th May, Yellow-browed Bunting *E. chrysophrys* Skånsvikdalen, Berlevåg, Troms og Finnmark 12th July and Common Yellowthroat *Geothlypis trichas* Seløyna, Øygarden, Vestland 28th–29th October.

In addition, the first three records of Ross's Goose *Anser rossii* in Cat. A are published, while Tibetan Sand Plover *Charadrius atrifrons* has been added following the split from Siberian Sand Plover *C. mongolus*.

Several older records have been reassessed since the last report was published. Consequently, the following taxa have been removed from the Norwegian List: Grey-headed Swampphen *Porphyrio poliocephalus* (transferred from Cat. B to E), Kittlitz's Plover *C. pecuarius*, 'East-Siberian Dunlin' *Calidris alpina sakhalina*, 'Pale-breasted Barn Owl' *Tyto a. alba* and Western Black-eared Wheatear *Oenanthe hispanica*.

Following these additions, the Norwegian List (Cat. A–C) stands at 528 species by the end of 2022.

General trends

Also published here (taxa with fewer than ten previous records) are the 2nd Black Brant *Branta bernicla nigricans*, 4th Baikal Teal *Sibirionetta formosa*, 9th Stejneger's Scoter *Melanitta stejnegeri*, 3rd Sandhill Crane *Antigone canadensis*, 9th Sharp-tailed Sandpiper *C. acuminata*, 8th Black-winged Pratincole *Glareola nordmanni*, 3rd Glaucous-winged Gull *Larus glaucescens*, 3rd Lesser Kestrel *Falco naumanni*, 4th Red-eyed Vireo *Vireo olivaceus*, 2nd–3rd Two-barred Warbler *Phylloscopus plumbeitarsus*, 3rd Thick-billed Warbler *Arundinax aedon*, 7th–9th Western Subalpine Warbler *Curruca iberiae*, 7th Swainson's Thrush *Catharus ustulatus*, 3rd Grey-cheeked Thrush *C. minimus*, 6th «White-spotted Bluethroat» *Luscinia svecica cyaneola*, 8th «Eastern Black Redstart» *Phoenicurus ochruros phoenicuroides*, 4th Amur Stonechat *Saxicola stejnegeri* and 7th Eastern Yellow Wagtail *Motacilla tschutschensis*.

Record numbers for Norway of the following species were achieved during 2022 (number of records in brackets): Ring-necked Duck *Aythya collaris* (9), Surf Scoter *M. perspicillata* (10), Pallid Swift *Apus pallidus* (12), Oriental Turtle Dove *Streptopelia orientalis* (7), Lesser Yellowlegs *Tringa flavipes* (4), Ross's Gull *Rhodostethia rosea* (4), Barn Owl (3), Radde's Warbler *P. schwarzi* (6) and Savi's Warbler *Locustella luscinioides* (3).

A total of 369 species were recorded in Norway in 2022, the fourth highest species total ever encountered in a single year. The number of rarities recorded in Norway in 2022 was also high, on par with the last couple of years.

Late winter 2022 was relatively mild over most of the country, but early spring was yet again dominated by cold northerly winds, which led to a lower-than-average number of rarities recorded in late April and early May. Nearly annual early spring-rarities like Tawny Pipit *Anthus campestris* and European Serin *Serinus serinus* peak in this period, but both drew a blank year in 2022, no doubt at least partially due to the chilly weather. With warmer weather from the end of May more rarities arrived, and the first ten-day period of June was the best of the spring, before the usual «summer doldrums» commenced from late June.

Like spring, the autumn season also had a slow start with comparatively few rarities found until the end of September. From there on, the autumn produced above average numbers of rarities, particularly in the southern part of Norway. Sunday 2nd October will forever be remembered for the simultaneous arrival of no less than three Nearctic passerines. October was the best month of the year for rarities, but as in the last couple of years, the rarities kept arriving through November all the way into early December. It is hardly a coincidence that the average temperature in late autumn was above normal. The most notable occurrence in late autumn was the influx of Pallid Swifts to north-western Europe, of which southern parts of Norway received its fair share. Towards the end of the year, activity among both birds and birders drop, but the «rarity-year» did not end until the 7th Oriental Turtle Dove of the autumn had been found on Christmas Day.

Referanser

References

Generelle referanser

For forekomst av sjeldne arter i Danmark, Finland og Sverige henvises det til de offisielle nettsidene for sjeldenhetskomiteene i de aktuelle landene. For å unngå for mange gjentakelser er

disse referansene ikke angitt hver gang. Disse generelle referansene er:

Danmark: Sjældenhedsudvalget (SU) dklist.net-fugl.dk/dklist.php

Finland: Suomen Rariteettikomitea (RK) www.birdlife.fi/havainnot/harvinaisuudet/rk/

Sverige: Raritetskommittén (Rk) www.birdlife.se/rk/raritetskatalogen

For en komplett liste med referanser til tidligere publikasjoner fra NSKF henvises det til våre nettsider birdlife.no/organisasjonen/nskf/rapporter.php. Oppdatert Norgesliste med funndetaljer og statistikk for samtlige arter i kategoriene A–C er tilgjengelig på birdlife.no/organisasjonen/nskf/norgeslisten.php. Alle funn av arter som er eller har vært på NSKFs rapporteringsliste er også registrert på artsobservasjoner.no.

Øvrige referanser

Adolfsen, E. N. 2022. Nordgulstrupe – ny art for Norge. *Vår Fuglefauna* 45: 261.

Adriaens, P., Muusse, M., Dubois, P. J. & Jiguet, F. 2022. *Gulls of Europe, North Africa, and the Middle East*. Paris.

Bakker, L. 2022. Gåsegribb – ny art for Norge. *Vår Fuglefauna* 45: 131.

Batty, C. & McInerny, C. J. 2023. The Ross's Goose in Britain. *British Birds* 116: 12–25.

van den Berg, A. B. 2004. Population growth and vagrancy potential of Ross's Goose. *Dutch Birding* 26: 107–111.

Berge, T. 2023. Gulkinnand på Jæren. *Vår Fuglefauna* 46: 62–63.

BOURC 2018. British Ornithologists' Union Records Committee (BOURC): 49th Report (October 2018). *Ibis* 160: 936–942.

Brünnich, M. T. 1764. *Ornithologia borealis*. København.

Byrkjedal, I. 1983. Første norske funn av kittlitzlo *Charadrius pecuarius* Temm. *Stavanger museums årbok* 1982: 37–44.

Christensen, J. S., Hansen, T. H., Rasmussen, P. A. F., Nyegaard, T., Eskildsen, D. P., Clausen, P., Nielsen, R. D. & Bregnballe, T. 2022. *Systematisk oversigt over Danmarks fugle 1800–2019*. DOF.

Collett, R. 1869. Norges Fugle, og deres geographiske Udbredelse i Landet. *Forhandlinger*

- i Videnskabs-selskabet i Christiania aar 1868: 116–193.
- Collett, R. 1894. Mindre Meddelelser vedrørende Norges Fuglefauna i Aarene 1881–1892. *Nyt Magazin for Naturvidenskaberne* 35: 1–387.
- Greenwood, J. G. 1986. Geographical variation and taxonomy of the Dunlin *Calidris alpina* (L.). *Bulletin of the British Ornithologists' Club* 106: 43–55.
- Haftorn, S. 1971. *Norges fugler*. Universitetsforlaget, Oslo.
- Heinroth, O. 1910. *Porphyrio caeruleus* (Vandelli) in Deutschland? *Ornithologische Monatsberichte* 18: 177.
- Hellström, M. & Waern, M. 2023. Identification of extralimital Siberian and Amur Stonechats. *British Birds* 116: 41–53.
- Holgersen, H. 1963. Tre tillegg til den norske fuglefauna. *Sterna* 5: 225–228.
- IRBC 2013. Irish Rare Birds Committee review of presumed vagrant Canada Goose *Branta canadensis* records to ascertain the occurrence of Cackling Goose *Branta hutchinsii*. *Irish Birds* 9: 613–622.
- Keller, V., Herrando, S., Voříšek, P. mfl. 2020. *European Breeding Bird Atlas 2: Distribution, Abundance and Change*. European Bird Census Council & Lynx Edicions, Barcelona.
- Larsen, K. 2022. Rosenmåke – celebrert besøk på Ørlandet. *Vår Fuglefauna* 45: 64–65.
- Lid, G. 1965. Iakttakelse av blåårke, *Coracias garrulus*, i Røyken og Slemmestad. *Fauna* 18: 177–178.
- Lie, A. 2022. Rustspurv – ny art for Norge! *Vår Fuglefauna* 45: 134.
- Løvenskiold, H. L. 1947. *Håndbok over Norges fugler*. Oslo.
- MacLean, S. F. & Holmes, R. T. 1971. Bill lengths, wintering areas, and taxonomy of North American Dunlins, *Calidris alpina*. *The Auk* 88: 893–901.
- Malmhagen, B. 2021. Skärskådade knölsvärtor – Raritetskommitténs genomgång av de svenska fynden av amerikansk och sibirisk knölsvärtor. *Vår Fågelvärld* 80 (3): 36–40.
- McInerny, C., Crochet, P.-A. & Dudley, S. P. 2022. Assessing vagrants from translocated populations and defining self-sustaining populations of non-native, naturalized and translocated avian species. *Ibis* 164: 924–928.
- McInerny, C. & Stoddart, A. 2019. Bearded Vultures in northwest Europe. *British Birds* 112: 26–34.
- Mjøs, A. T. 2002. Revurdering av eldre funn og endringer på den norske fuglelisten. *Ornis Norvegica* 25: 64–92.
- Mjøs, A. T. 2022. Tykknebbesanger på Revtangen OS. *Vår Fuglefauna* 45: 196.
- Myklebust, M. 2022. Rosenmåken som ble kjendis. *Vår Fuglefauna* 45: 198.
- Olsen, T. A. 2014. Sjeldne fugler i Norge i 2009 og 2010. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). *Fugleårene* 2009 og 2010: 4–87.
- Olsen, T. & Kvam, H. 2021. Ny taksonomi og systematikk for fugl i Norge. *Vår Fuglefauna* 44: 26–31.
- Rix, S. 2023. Spennende sangere på Fornebu i desember 2022. *Vår Fuglefauna* 46: 60–61.
- Schaanning, H. T. L. 1924. Sultanhønen, *Porphyrio poliocephalus* (Lath. 1801) – Ny for Norges fauna. *Norsk ornithologisk tidsskrift* II (5): 33–34.
- Schaanning, H. T. L. 1925. Aarsberetning for den naturhistoriske avdeling juli 1923–juni 1924. *Stavanger museum aarshefte for 1921–24*: 29–32.
- Schaanning, H. T. L. 1931. Revidert oversikt av Norges fugler, inclusive Svalbards og Jan Mayens fauna. *Norsk ornithologisk tidsskrift* III (12): 277–291.
- Svensson, L., Mullarney, K. & Zetterström, D. 2010. *Gyldeendals store fugleguide*. 2. utg. Oslo.
- Sveriges Ornitologiska Förening (SOF). 1990. *Sveriges fåglar*. 2. utg. Stockholm.
- Sveriges Ornitologiska Förening (SOF). 2003. *Sällsynta fåglar i Sverige*. 2. utg. Stockholm.
- Tveit, B. O. 2023. Kanadagås – fra svartelistet fremmedelement til edel sjeldenhets. *Vår Fuglefauna* 46: 148–155.
- van der Vliet, R., Kennerley, P. R. & Small, B. J. 2001. Identification of Two-barred, Greenish, Bright-green and Arctic Warblers. *Dutch Birding* 23: 175–191.
- Westgård, H. S. 2022. Kanadatrane – en nord-amerikaner på besøk i Tromsø. *Vår Fuglefauna* 45: 130–131.
- Winnem, A. 2022 a. Gråvingemåke i Trøndelag. *Vår Fuglefauna* 45: 62–63.
- Winnem, A. 2022 b. Kanadalo i Selbu. *Vår Fuglefauna* 45: 132.
- Winnem, A. 2022 c. Halsbåndfluesnapper i Meråker. *Vår Fuglefauna* 45: 133.
- Winnem, A. 2022 d. Steppebrakksvale i Bodø. *Vår Fuglefauna* 45: 197.
- Winnem, A. 2023. Myrpiplerke på Hvasser. *Vår Fuglefauna* 46: 64–65.
- Aas, Ø. 2022. Franklinmåke på Gaulosen. *Vår Fuglefauna* 45: 135.
- Aastrup, E. & Aagard-Hansen, E. 1966. Svartstork i Jotunheimen. *Sterna* 7: 193–194.